

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Fő utca 6-7. Telefon: 150-400, 340-400
A szerkesztést és kiadást a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1963. május 21.

bb 1. elkészült az 1962. évi lakásépítkezések mérlege - csaknem 55 000 új otthon került tető alá - pest megye az első helyen - a legtöbb új lakás kétszobás

i z s / s z e s z b h a

1963. május 21.

a központi statisztikai hivatal munkatársai összeállították a múlt évi lakásépítkezések részletes „eredménylistáját”, az összegezésből kitűnik, hogy hazánk lakásállománya egy esztendő alatt 54 281 új otthonnal gyarapodott. a községekben 25 770, budapesten 10 881, a többi városokban pedig 17 630 lakást adtak át rendeltetésének.

a jelentés pontos képet ad arról is, hogy az új lakások mekkorák, s milyen a felszerelésük. a számok tanúsága szerint a legtöbb új otthon - 28 852 - kétszobás. második helyen az egyszobások állnak - ezekből 16 000 épült, - majd 5 026-tal a másfélszobások, 2 194-gyel a három vagy többszobások, s 1 982-vel a két és félszobás lakások következnek. érdekes, hogy míg az új otthonok csaknem száz százalékban konyhával, vagy főzőhelyiséggel épültek, s körülbelül 90 százalékukba bevezették a villanyt, a fürdőszobai ellátottság már korántsem ilyen kedvező arányú, a vízszolgáltató hálózatba pedig a tavaly épült ingatlanoknak nem egészen a felét kapcsolták még csak be.

a statisztikai beszámolóból kitűnik, hogy a megyei jogú városok közül tavaly - budapest után - miskolcon volt a legnagyobb arányú a lakásépítkezés: itt 1 856 lakás készült el. pécssett 1 025, debrecenben 884, szegeden pedig 833 otthonba költözhettek be a lakók. nagy erőfeszítéseket tettek a lakáshelyzet javítására a megyékben is. első helyen pest megye áll, ahol 4 842-vel bővült a lakásállomány. borsod-abauj-zemplén megyében 3 595, szabolcs-szatmár megyében 2 592, veszprém megyében 2 560, győr-sopron megyében 2 493, komárom megyében 2 289, fejér megyében pedig 2 252 új lakás épült. /mti/

-. -

- 1 -

PK

bb 2. dusan virágoznak a 200 éves nagycenki hársfák

vid j szb ká

1963. május 21.

európa legszebb és leghosszabb hársfa-allóját, a nagycenki hársfát több mint 200 évvel ezelőtt telepítette széchenyi Antal. a fák a széchenyi kastélytól a mauzóleumig 2 600 méter hosszan kísérik az utat. a nagycenkiek óvták, vigyázták a fásort immár 200 esztendeje, s 645 fát sikerült is megmenteniök, ahol pedig foghíj keletkezett, ott újabb hársfákat ültettek el. az évszázados fák most dusan virágoznak, csaknem annyi a virág rajtuk, mint a levél. /mti/

bb 3. Lidia grychtolowna

i lv/tm szb

1963. május 21.

lengyel zongoraművész nő hangversenyét május 22-én rendezik meg a filharmónia kamaratermében. a művész nő már járt Magyarországon, budapesti hangversenytermekben vendégszerepelt. hazánkban kívül fellépett szinte valamennyi európai fővárosban. szerdai hangversenyén Schubert, Chopin, Szymanowski, Szkrjabin és Ravel műveket játszik. /mti/

bb 4. magyar „borválogatott,,, a ljubljana-i nemzetközi borversenyen

i cs/j szb ká

1963. május 21.

a boripari tröszt, az állami gazdaságok főigazgatósága, a szőlészeti kutató intézet és a Monimpex az ország legjobb tiz borával nevezett be a július 17-én ljubljana-ban kezdődő nagyszabású nemzetközi borversenyre. a magyar „borválogatott,,, tagjai: az egri leányka, az egri bikavér és az egri medoc noir, a somlói tramini, a villányi vörös és a pécsi cirfandli, a debrői hárslevelű, a tolcsvai édes szamorodni, a tolcsvai háromputtonyos aszu és a tokaji ötputtonyos aszu.

a válogatásnál jelen voltak az ország legkiválóbb borszakértői, s az esélyeket illetően a vélemények kedvezőek. a ljubljana-i borverseny bíráló bizottságában a magyar borászok is képviseltetik magukat. /mti/

-. -

- 2 -

bb 5. két évi szabadságvesztés csalásért

i bc/gk szb ha

1963. május 21.

fürchgott endre budapesti lakos, bár nem volt állásban, az egyik kisipari szövetkezet közönségszervezőjének adta ki magát, s így jelentkezett a magyar cirkusz- és varieté vállalat szervező irodájában. felvették a közönségszervezők listájára, s úrlapot kapott, hogy munkáltatójával igazoltassa megbízatását. fürchgott endre különböző ürügyekre hivatkozva kitért az igazolás bemutatása elől. közben több alkalommal nagy mennyiségű jegyet vett át értékesítésre, s az érték kapott pénzt elköltötte.

fürchgott ezenkívül a téli hónapokban sok személytől kisebb-nagyobb összegeket csalt ki.

a központi kerületi bíróság a sorozatos csalásért két évi szabadságvesztésre ítélte és kötelezte, hogy az okozott csaknem tízezer forint kárt a cirkusz vállalatnak térítse meg. /mti/

-. -

bb 6. 320 000 fenyőfából csorog a gyanta

vid j szb ká

1963. május 21.

az erdőkémia vállalat zalaegerszegi gyantagyárának dolgozói megkezdték a dunántúli, a zalai, a vasi, a veszprémi, a komáromi és a somogyi erdőkben a fenyőfák csapolását. a 2-3 év múlva kitermelésre kerülő fenyőfák oldalán különleges késekkel csatornákat hasítanak, s alájuk virágcserepéhez hasonló tégelyeket helyeznek. ezekbe csorog az értékes nyers gyanta, amit aztán zalaegerszegen dolgoznak fel. ezen a tavaszon 320 000 fenyőfát csapolnak meg a dunántúli fenyvesekben. fenyőnként 3-4 deciliter gyantatermesre számítanak. /mti/

-. -

- 3 -

bb 7. rádiózás százmillió kilométeren át - hogyan tartják az összeköttetést az űrrakétákkal?

i/ms/m/ha

1963. május 21.

napjainkban gyakran olvashatunk az űrhajókkal fenntartott rádióösszeköttetésekről, amelyek tájékoztatnak az űrhajó helyzetéről, lehetőséget adnak a kozmikus távolságokban repülő szerkezetek pályájának helyesbitésére, a rajtuk elhelyezett műszerek adatainak átvételére és feldolgozására. a magyar távirati iroda munkatársa arról beszélgetett takács sándor aspiránssal, a távközlési kutató intézet munkatársával, hogy milyen eszközök teszik lehetővé ezeket, a néhány évvel ezelőtt még elképzelhetetlennek tartott eredményeket.

- a nagytávolságu, s különösen a kozmikus rádióösszeköttetések fő problémája a rendszerint igen gyenge rádiójelek megbízható vétele - mondotta a kutató -. az űrhajók aránylag kis sulyu szerkezetek, sok fontos műszert visznek magukkal, de fedélzetükön megfelelő energiaforrások hiányában csak kis teljesítményű rádióadókat lehet elhelyezni. emiatt a világűrben földünkre érkező rádiójelek általában igen kis intenzitásúak, a világmindenségből felénk tartó sokféle eredetű rádiósugárzásból esetleg csak alig választhatók ki, s értékelésükre csak igen nagy felerősítés után kerülhet sor. erre a feladatra a hagyományos elektronikus erősítők alkalmatlanok, mert saját zajuk az erősítendő jeleknél gyakran lényegesen nagyobb. a kozmoszból érkező rádiójelek egy ilyen erősítőben elvesznének, felismerhetetlenné válnának.

- a feladat megoldásához alapjaiban újat kellett alkotni. az elméleti alapokat a modern kvantumfizika, az eszközök jelentékeny részét pedig a mikrohullámu technika szolgáltatta. a 10 évben, az egyetemes tudomány történetében szinte páratlan gyorsasággal, kialakult egy egészen új, eszközeivel és eljárásaival fantasztikus perspektivákat ígérő komplex tudományág, a kvantumelektronika. szovjet és amerikai laboratóriumokban szinte egyidőben fogtak hozzá az ötvenes évek elején az első molekuláris erősítők, illetve rezgéskeltők elkészítéséhez. ezeket az eszközöket a működési elv tömör angolnyelvű megfogalmazásának microwave amplification by stimulated emission of radiation, vagyis: mikrohullámu erősítés a sugárzás indukált emissziója révén kezdőbetűiből azóta világszerte maser-eknek nevezik.

- működésüknek az az alapja, hogy bizonyos feltételek mellett, sikerül a gázok és szilárd testek atomjait rádióhullámok kibocsátására készíteni. természetesen az ilyen rádiósugárzás energia leadásával jár együtt, ezért a kiválasztott anyag atomjait valamilyen segéd-energiaforrásból állandóan többlet-energiával kell ellátni. /folyt.köv./

8,03/m 10.40

- ■ -
- 4 -

le

bb 7. /rádiózás ... 1. folyt./ m

- gyakorlati alkalmazásaik közül elsősorban azokat a földi állomásokat említhetjük meg, amelyek az űrhajók rádiójeleit felfogják. legutóbb a vénusz- és a mars-rakéta jeleit amerikai és szovjet tudósok százmillió kilométeren felüli távolságból észlelték. a híradástechnikai mesterséges holdak közvetítéseinek földi erősítőiben is helyet kaptak a maser-ek. ugyancsak ezek segítségével tanulmányozzák a világ nagy csillagvizsgálóiban elhelyezett rádióteleszkópok sok-sok millió fényévi távolságból hozzánk érkező rádiósugárzásokat is, amelyek a rádióhullámok nyelvén értesítenek bennünket a kozmoszban végbemenő folyamatokról.

- a legutóbbi években ugyanilyen elvek alapján a látható és nem látható /például, az infravörös/ optikai tartományokban működő kvantumelektronikus eszközök, a laser-ek sok példányát készítették el világszerte. az itt kínálkozó lehetőségeket, a meglepően új tulajdonságok egész sorának a tudomány és a technika különböző ágaira gyakorolt hatását ma még szinte fel sem tudjuk mérni. nem kétséges, hogy a kvantumelektronika kifejlődése forradalmi változásokat fog okozni korunk civilizációjában - mondotta takács sándor. kvantumelektronikus eszközökkel hazánkban is megkezdődtek már a kutatások. /mti/

...-

bb 8. több ezer budapesti uttóró nyaral sáto rtábo ro kban

i s/hné/m/ha

1963. május 21.

ezen a nyáron is több ezer budapesti általános iskolás diák nyaral majd az ország szép tájain felállított sáto rtábo ro kban. a kerületek legjobb uttórói balatonszabadi, visegrád, szigliget, börsönyliget, tata és salgóbánya sáto rtábo ra iban töltik a szünidő egy részét. június 23 és július 1 között a csillebércei nemzetközi uttóró tábo rban rendezik meg a fővárosi uttórók ide i rajvezetőképző tanfolyamát. a tanfolyamon 600 budapesti, fiu és leány vesz részt. a tanulás mellett bőven jut idő majd a pihenésre, szórakozásra és sportolásra is. /mti/

...-

8.10/a 10.40

- 5 -

le

bb 9. félévszázada festi mozgót és környékét kada alajos festőművész, a nemzeti szalon egykori alapítótagja

vid/fm/tné/m/fm

1963. május 21.

közel félévszázada él a baranya megyei mozgón kada alajos festőművész, aki 1901. ben végezte el el budapesten a képzőművészeti főiskolát, székely bertalan, benczur gyula, balló ede voltak tanítómesterei, kislelud stróbl zsigmond, pór bertalan, herman lipót pedig iskolatársai. ismerte az egész akkori művésznemzedéket, külföldi utazásokon, művésziskolákon vett részt velük együtt, és sok kedves emléket őrzött meg művésztársairól. a nemzeti szalon alapítótagjai közé tartozott, és évfolyamából ő rendezett elsőként önálló kiállítást a nemzeti szalonban.

az idős művész mozgói lakása valóságos muzeuma életművének. ötven képen festette meg mozgót és környékét az év a nap különböző szakáiban, utcáival, házaival, embereivel. számos képe ábrázolja az ország más vidékeit, sőt más országbeli, főként olasz és francia tájakat is.

a tervek szerint kada alajos életművének megismertetésére kiállítást rendeznek a mozgói, valamint a szigetvári járási művelődési házban. /mti/

...

bb 13. „szolgálatba léptek,, a peronoszpóra előrejelző állomások tokajhegyalján

vid/j/m/ká

1963. május 21.

tokajhegyalja világhírű bortermő vidékén kiépült a peronoszpóra előrejelző állomások hálózata. jelenleg 21 megfigyelőállomás működik az állami gazdaságok, hegyközségek, valamint a termelőszövetkezetek kezelésében. az előrejelző állomások most „szolgálatba léptek,,: a műszereken naponta többször figyelik és ellenőrzik a hőmérsékletet, a levegő páratartalmát. az adatok alapján a községi tanácsok útján felhívják a szőlőtermelők figyelmét a peronoszpóra-veszélyre.

az utóbbi napok meleg, csapadékos időjárásának hatására egyes helyeken elszórtan már jelentkezett a peronoszpóra-veszély, s a zárt, párás szőlőtermő területeken megkezdték a permetezést is. /mti/

...

8.30/a 10.40

- 6 -

bb 10. „közelebb kerül,, a balaton a dunántúli városokhoz - június 15-ig átépítik szabadbattyántól balatonfüzfőig, az év végéig alsó-örsig, a második ötéves terv végéig tapolcáig az északi part vasutvonalát, több szárnyvonalat korszerűsítenek

1 hbj/te vm vg

1963. május 21.

a dunántulnak mind az északi, mind a déli részéről, még hosszú időt igényel az utazás a balaton-partra, mert a sokkalta kisebb forgalomra méretezett vasuti pályákon csak lassan haladhatnak a szerelvények.

a máv szeretné elérni, hogy a második és a harmadik ötéves tervben programba vett vonalfelújításokkal az eddiginek felére csökkenjen az utazási idő. ennek érdekében már történtek intézkedések. a munka tulajdonképpen azzal kezdődött, hogy 1958-ban kenese és füzfő között a balaton medrébe „helyezték át,, a vasutvonalat, nehogy a pályát újabb hegyomlás veszélyeztesse. a balaton kényelmesebb és gyorsabb elérését szolgálja, hogy a győr-celldömötki vonalon kicserélték a sineket, s így az eddigi 40-50 kilométer helyett már 100 kilométeres sebességgel haladhatnak a vonatok. ez elsősorban győr irányából balatonra tartó utasoknak kedvez. a második ötéves terv idején korszerűsítik szabadbattyán-tapolca és kaposvár-fonyódi közötti vonalakat. az északi oldalon jelenleg 40, helyenkint 50 kilométeres sebességgel közlekednek a szerelvények. a vonalfelújítás után 80 kilométeres sebességgel haladhatnak. az átépítés - amely mintegy 300 millió forintba kerül - megkezdődött. az idén a nagy nyári forgalom idejére balatonfüzfőig, az év végéig pedig alsó-örsig fejezik be a korszerűsítést, a második ötéves terv végére tapolcáig. a felújítással egyidejűleg több állomást is bővítenek, illetve a vonalkereszteződésre kijelölt állomásokon új vágányokat építenek. hozzáláttak a kaposvár-fonyódi vonal rendbehozatalához is, nagyobb sugaru íveket - kanyarokat - alakítanak ki, zuzottkő ágyazatba helyezett vasbeton aljakra kerülnek a hosszú, erős sinek, s ezzel a vonatok sebessége 80 kilométerre emelkedhet.

további program: a harmadik ötéves terv idején kicserélik sopron-szombathely, illetve boba-tapolca között is a sineket, s így lehetővé válik, hogy a dunántul északi részéből, sopron, győr-szombathely térségéből 100 kilométer sebességű vonatokkal lehessen a balatonhoz utazni. /mti/

le

8.40/a 10.40

- 7 -

bb 14. negyvennyolcas emlékekkel gazdagodott a tatabi múzeum

vid/fm/tné/m/fm

1963. május 21.

Értékes 48-as emlékek kerültek a tatabi kuny domokos múzeumba. Hamary Dániel, aki Petőfivel közösen szerkesztette a híres 12 pontot, tatabi származású. Ő hozta annak idején tatabi a márciusi forradalom hírére. végigküzdötte a szabadságharcot, lelkes beszédek tartott, röpiratokat készített, szabadcsoportokat szervezett. 1849-ben Klapka György mellett szolgált tüzérhadjagyként a komáromi várban. nemcsak mint szabadságharcos tűnt ki, hanem kiváló orvos is volt, és irodalommal, költészettel is foglalkozott.

az újjáalakított, rövidesen megnyitott múzeumban kiállítják azokat az emlékeket, amelyeket most szereztek meg a 48-as forradalmár utódaitól. a tatabi tanács elhatározta, hogy diszkrét helyet adományoz a város nagy szülőföldjének, és hamvait hazahozatja a budapesti farkasréti temetőből. /mti/

...-

bb 15. tanulmány Táncsics Mihály Izsákon töltött éveiről

vid/fm/tné/m/fm

1963. május 21.

Czihák József, az Izsáki Könyvtár vezetője minden szabadidejét Táncsics Mihály életének kutatására fordítja. Táncsics ugyanis 1820-1822 között Izsákon segédtanítóskodott, azonban ottani élete eddig csaknem teljesen ismeretlen volt. a falusi Táncsics-kutató az egyik családnál nemrégiben megtalálta az első idevonatkozó írásos dokumentumot - egy iskolai bizonyítványt, - amelyben Táncsics Mihály eredeti aláírása szerepel. Czihák József most azokat a családokat kutatja, amelyeknek elődei jóbarátságban voltak a forradalmár íróval. több idős ember él ugyanis a faluban, akinek az apja, vagy nagyapja ismerete Táncsicsot. a 90 esztendőes Mónus István például jól emlékszik az apja által elmondott történetekre. ezeket a visszaemlékezéseket a kutató magnetofonszalagra veszi, és felhasználja majd a „Táncsics Mihály ismeretlen napjai Izsákon”, címmel készülő tanulmányához. /mti/

le

8.45/a 10.10

...-
- 8 -

bb 17. szövés helyett hegesztéssel készül a drótháló

i sl/sze/m/.ki

1963. május 21.

a fémbutor és drótszövetgyár márton utcai telepén két különleges dróthálóhegesztő automatát helyeztek üzembe, amelyek korszerűsítik bizonyos fémszövetfajták gyártását. az építőipari táblaüvegekbe, például a tetőüvegekbe szilárdságtani okokból rendszerint drótszövetet ágyaznak. e betétek minősége azonban nem mindig volt kielégítő. a fémhálók ugyanis eddig szövésel készültek, ezért a szálak túlzottan sűrűn helyezkedtek el, ami csökkentette az üveg fényáteresztő képességét. a mostani automaták a hossz- és keresztirányú szálakat szövés helyett hegesztéssel rögzítik egymáshoz, így a szálak közötti távolságot szabadon meg lehet választani. ugyanakkor a drótháló szilárdsága is lényegesen javult.

egy-egy gép műszakonként 300-350 méter hosszú 2.2 méter széles fémhálót állít elő. rövidesen már az új automaták látják el dróthálóval a miskolci üvegyárat, majd az ötéves terv folyamán felépülő orosházi üvegyárat is. /mti/

...-

bb 16. lakatosipari és autószerelő „4 plusz 2-es”, osztályok nyílnak szombathelyen

vid/fm/tné/m/fm

1963. május 21.

a szombathelyi nagy Lajos gimnáziumban összesen „4 plusz 2-es”, rendszerű lakatosipari tagozat nyílik. máris 70 általános iskolás jelentkezett az új rendszerű osztályokba. a város mezőgazdasági gépgyárában hetente két napot töltenek a tanulók, s négy év után érettségi és lakatosipari szakmunkás-bizonyítványt szereznek.

a napokban döntöttek arról, hogy a szombathelyi 405-ös ipari tanuló intézetben is nyílik majd „4 plusz 2-es”, osztály. az ide felvett diákok az autószerelő-szakmát tanulják a 12-es autójavító vállalatnál, és négy év után szintén érettségi és autószerelő szakmunkás bizonyítványt kapnak. /mti/

le

8.51/a 10.10

...-

- 9 -

bb 18. megkezdődött az ország legnagyobb homlokzati falkép-restaurálási munkája - huszonnégy művész állítja helyre székely bertalan sgraffitót a köröndi máv-ház homlokzatán

1 sb/sze/m/ki

1963. május 21.

a képzőművészeti alap 24 művészből megalakított restaurátorbrigád németh gábor művész vezetésével megkezdte a köröndön a műemlék-épület máv lakóház homlokzati díszének helyreállítását.

több mint 80 évvel ezelőtt építette ezt az eklektikus-stilusu házat petschacher gusztáv építész. a homlokzatot székely bertalan terve alapján díszítették a falfestmények egyik változatával, sgraffitóval. ez az olasz eredetű művészeti módszer nem ecsetvonásokkal, hanem a falat bevonó fekete vakolat és sárga festék rétegeinek kimetszésével alkotja a képeket.

a második világháborúban több ezer sérülés érte a díszeket, ezért most a művészeknek husz figurális képet és összesen 1.200 négyzetméternyi, dusan díszített falfelületet kell restaurálniuk. már évtizedek óta nem volt ilyen nagy homlokzati falkép-helyreállítási munka az országban. a magyar képrestaurátoroknak jóval több mint a fele dolgozik most ezen a feladaton. a porózus-sá vált régi falfelületet megtisztítják és műgyantás bevonattal szilárdítják meg. a meglazult vakolatrészeket átmenetileg túllaborítással védik a leválástól, amíg ragasztóanyagot injekciónak a vakolat mögé. a hiányos díszeket pedig a kiscelli múzeum és magángyűjtők eredeti székely bertalan képeinek és régi fényképeknek alapján pótolják. a helyreállítás határideje június 30. /mti/

...

bb 21. jutalomból a nemzetközi vásárra

vid/j/m/ká

1963. május 21.

vas megyében több termelőszövetkezet vezetősége elhatározta, hogy a legjobb munkát végző tsz tagokat jutalomként elküldi a budapesti nemzetközi vásárra. a költségeket a szociális és kulturális alapból fedezik. így jutnak el a vásárra a hosszuperesztegi, a kemenskápolnai, a jáki közös gazdaságok legjobb dolgozói. a vásárlátogatást városnézéssel és színházlátogatással kapcsolják össze. /mti/

...

9.00/a 10.10

- 10 -

bb 11. új magyar találmány, a sztereoröntgen-berendezés - jelentős segítség a diagnosztizáláshoz és az ipari anyagvizsgálatokhoz

1 tz/gk vm ki

1963. május 21.

nagy érdeklődést keltett a második optikai konferencia magyar és külföldi résztvevői körében dr. dékány sándor nyugalmazott egyetemi tanár beszámolója arról az új térhatású - sztereoröntgen - fényképezési eljárásról és a hozzá tartozó műszerekről, amelyeket dr. dítrói sándor főorvossal, barsai jános villamosmérnökkel és magyarosi béla mérnökkel együtt talált fel. ezen a konferencián láthatták meg először a szakemberek a berendezés első kísérleti példányát is.

az új magyar találmány lényege az, hogy a „gyanusított”, testrészt egymás után kétszer világítja át a két, egymás mellett fixen rögzített röntgensugárból érkező röntgensugár. a beteg mögött ernyőn tehát egymásután két kép rajzolódik ki, amelyek éppen azért különböznek egymástól, mert a sugarak más-más irányból érkeztek. a két képet automatikus filmcserélővel ellátott, különlegesen nagy fényerejű fényképezőgép rögzíti filmre, egy külön műszer pedig a két felvétel közti eltéréseket összemérve „megállapítja”, hogy a beteg vagy sérült testrész - esetleg a szervezetbe került idegen anyag - milyen mélyen helyezkedik el a test belsejében. az orvos ezt az adatot minden számítás nélkül, közvetlenül olvashatja le a műszerről, amelyben egyébként, a távolságokat is érzékelve, látja az átvilágított testrészt.

mivel egy ilyen kettős felvételhez - a filmcserét is beleszámítva - a másodpercnek körülbelül ötödrésze szükséges, a berendezéssel a tüdőről, a szívről, stb. tehát a mozgó szervekről és a mozgásban levő folyamatokról is lehet térhatású röntgenfelvételt készíteni. közben egy szellemes optikai berendezés segítségével az orvos is látja az ernyőn kirajzolódó képet anélkül, hogy a legkisebb sugárzás is érhetné. így módja van arra, hogy a felvételhez a legmegfelelőbb pillanatot válassza ki.

a berendezés egyébként felhasználható az ipari anyagvizsgálatokra, valamint a nem röntgensugárral készült, hanem közönséges térhatású felvételek értékelésére is.

az új magyar találmány szabadalmaztatása már több országban folyamatban van. /mti/

...

9.05/a

- 11 -

1105 2 per

bb 12. feketetengeri-balatoni csereüdültetés - növekszik a magyar tenger idegenforgalma

vid tne vm ki

1963. május 21.

a balaton nemzetközi hírnevének növekedését bizonyítja európa számos utazási irodájának csoportos üdültetésre, kirándulásra vonatkozó nagyszámu bejelentése, a nagy reprezentatív balatonparti szállodák szobáinak jórészt már előre lefoglalták a külföldi vendégeknek. tihanyban az új hatemeletes szálló még el sem készült, s 238 ágycat máris az egész főszezonra kibérelték. az idén már népesebb külföldi vendégcsoportok érkeznek a tóparti sátoráborokba is. a napokban felkereste a veszprém megyei tanács idegenforgalmi hivatalát camil lardeau, a cgt utazási irodájának, a tourisme et travailleurak főtitkára s megállapodást kötött, amely szerint a nyáron négyszáz vendég jön a balatonfüredi nemzetközi campingbe, május 27-én ugyancsak itt töltenek el több napot a camping journal ismert nyugatnémet camping-lap által szervezett magyarországi karavánkocsi tura részvevői. az előzetes bejelentések szerint ötven, személygépkocsikkal vontatott „gördülő vikendházzal”, érkeznek a balaton partjára a nyugatnémet autós kirándulók.

tovább szélesedik a szot csereüdültetési akciója is. a szovjet szakszervezeti tanács és a szot megállapodása alapján az idén kísérleti jelleggel először szervezik meg a fekete tengeri-balatoni csereüdülést. a magyar beutaltak 1200 személyes üdülőhajón járják be a fekete tengert. cserében a szovjet turistákat a szot balatonföldváron látja vendégül. az idén is szerveznek balatoni-magastátrai csereüdültetést. a csehszlovák vendégek balatonbogláron töltik napjaikat.

a szot -nak a baráti országok szakszervezeteivel kötött megállapodása értelmében az idei szezonban 3.500 külföldi vendég üdül a balatonföldvári és a balatonlellei nyaralóházakban. ezenkívül a csehszlovák bratislava nevű üdülőhajón hazánkba érkező 3.500 vendéget is elviszik balatoni kirándulásra./mti/

9.48/a

- . -

- 12 -

1106 Zrelu

bb 19. az idén befejezik a lábatlani cementgyár bővítését

vid te vm ki

1963. május 21.

befejezéshez közeledik a lábatlani cement-és mészművek bővítése. az idén még 44 millió forintot költenek a gyárra és ezzel az év végéig befejezik az 1952-ben megkezdett nagyarányu rekonstrukciót.

a bővítéssel teljesen megváltozott a gyár és környékének képe. beljebb „kényszerítették”, a duna vizét is, s a korábbi meder helyén hat, összesen 17.100 köbméter cement befogadására alkalmas óriás cementsilót és hatalmas csomagolóművet emeltek. a bécsi nemzetközi műút felett száz méter hosszú vashiddal kötötték össze a gyárat a dunaparti silókkal. az érdekes „cementhidon”, süritett levegővel fuvatják a cementet a gyárból a silókba. napi kilenc-ezer köbméter teljesítményű vízművet és különleges vitzisztitót is építettek. a dán klinkerégető kemence mellé két román és két magyar forgó klinkerégető kemencét építettek. a korábbiaknál nagyobb teljesítményű nyers-és cementörlo épületeknek, berendezéseknek mind-össze öt százaléka maradt meg. a kőbányáktól a cement készítésig minden üzemszben új, vagy felújított berendezésekkel dolgoznak. a nagyarányu munka az ideit beruházással együtt hétszázmillió forintba kerül. a rekonstrukció megkezdése előtt 183.000 tonna cementet termelt a gyár, az idén már 505.000 tonna a terv, jövőre pedig eléri a tervezett teljes termelést, az évi 540.000 tonnát./mti/

- . -

bb 20. a menekülő szarvasok nyomában - vérebvezető vizsgát tett az ország 23 vadásza és erdésze

i ft/gk vm ká

1963. május 21.

befejeződött az első vérebvezető tanfolyam, amelyet az országos erdészeti főigazgatóság vadászati osztálya rendezett a gödöllői vadgazdaságban. két héten át az ország 23 vadásza és erdésze elméleti és gyakorlati oktatás keretében ismerkedett meg a szarvasvadászat egy speciális módszerével, a „vérebezéssel”.

a véreb-kölyköket nyolchónapos korukban kezdik idomítani. gazdájuk először különféle gyakorlatokkal fegyelemre tanítja meg a kutyákat, később hozzászoktatják őket az erdőkhöz, végül a vad-üldözéshez. vadászat közben ugyanis gyakori eset, hogy a meglőtt vad a helyszínen nem mulik ki, hanem vérezve elmenekül. ilyenkor lát munkához a véreb. rendkívül jó szimatával az állat „hült helyétől”, elindulva nyomába szegődik a menekülő vadnak, s néha 10-15 kilométeren át vagy esetleg napokig is kitartóan követi áldozatát. a hajszában mindig a véreb lesz a győztes.
/folyt.köv./

10.00/a

- 13 -

1108 Zrelu

/bb 20. a menekülő.....1.folyt./vm

Jelenleg az ország vadgazdaságainak összesen mintegy 70 - hannoveri és bajor fajta - vérebük van, amelyeknek értéke egyenként körülbelül négyezer forint. egy-egy véreb saját értékének sokszorosát „megtermeli”, évente, hiszen egy kilótt, de elmenekült szarvas olykor 80 ezer -100 ezer forintot is megér./mti/

- . -

bb 22. az első szocialista okleveles könyvtáros-brigád dunaujvárosban

vid fm/tné vm fm

1963. május 21.

a dunaujvárosi vörösmarty könyvtár öt dolgozója egy évvel ezelőtt, május közepén bekapcsolódott a szocialista brigádmozgalomba. egy éves tevékenységük bebizonyította, hogy becsületesen teljesítették felajánlásukat. a könyvtárban végzett munkájukon kívül rendszeresen felkeresték az üzemeket, brigádértekezleteken vettek részt, amelyeken ismertették a magyar és a külföldi irodalom alkotásait, az új könyveket, s részleteket olvastak fel belőlük. szorgalmas munkájuk eredménye, hogy számos brigád tag beiratkozott a könyvtárba, s azóta is rendszeres olvasók.

a könyvtáros brigád a munkásakadémiáknak is segítséget nyújt azzal, hogy az előadások témájával kapcsolatban könyvkiállításokat rendez. az „olvass-tanulj-válaszolj”, mozgalom kérdéseinek anyagából irodalmi összeállítást készítettek a munkások számára.

a brigád két tagja egyetemet végez, ketten pedig középfokú könyvtáros-képzésen vesznek részt. a szocialista brigádoklevelet termelési tanácskozáson adják majd át barcs oszkárné brigádvezetőnek és a brigád tagjainak./mti/

- . -

bb 23. két új egészségügyi létesítmény a hajduságban

vid fm/tné vm fm

1963. május 21.

két új egészségügyi létesítményt adnak át rendeltetésének még ebben a hónapban hajdu-bihar megyében. püspökladányban több mint 13 millió forintos beruházással 17 munkahelyes sztk-rendelőintézet épül, amelyben majd 60.000 embert - elsősorban termelészövetkezeti tagokat - gyógyítanak, debrecenben pedig egészségügyi szakiskola nyílik./mti/

- . -

10.05/a

- 14 -

1110 Zseli

bb 24. bűvész-szakkör a bonyhádi művelődési házban

1 vid/tm/m/fm

1963. május 21.

bonyhádon a vörösmarty-járás művelődési házban bűvész-szakkör működik. tagjai - diákok és munkásfiatalok - bonyhádi márton irányításával tanulják az érdekes „mesterség”, fortélyait. már több száz előadáson „ki mit tud?”, „vetélkedőn” léptek fel, és nemcsak szórakoztatják nézőiket, hanem leleplezik az egykori „csodatevő mágusok”, trükkjeit, a különféle babonák elterjedésének okait is. /mti/

- . -

bb 25. jelentés székesfehérvárról: a második félévben piacra került az alba regia „kistestvére”, - világszinten álló új televízió családot fejleszt a székesfehérvári vt - ipari televízió gyártására készül az üzem

1 kf/kf/m/ki

1963. május 21.

a székesfehérvári villamossági televízió és rádiókészülékek gyára az utóbbi időben nagyot fejlődött. javult a gyár televízióinak minősége, megszűntek a tömeges panaszok, a meglévő típusok korszerűsítésének eredményeként kedveltek a vt televíziók.

a gyár az idén 120 000 készüléket ad a belkereskedelmnek, s 12 000 televíziót gyárt exportra. a tavasz készülék helyett már az újabb „carmen” típust gyártják. a második félévben kerül piacra a régies változtatott típusa. ezt a készüléket a gyárban az alba regia „kistestvére”, nevezik, formája ugyanis nagyban hasonlít hozzá, s lábon álló kivitelben is kapható lesz.

az üzem fejlesztő laboratóriumában már alakul a jövő, készülnek a következő évek televízióinak mintapéldányai. a gyár a következő évben egészen új televíziócsaládot alakít ki. a ta 643-as, 642-es, és 641-es, kis-, közepes- és nagyteljesítményű készülék, egységes főszerelevényekre épül. egyes részei, például a kép- és a hangszinmérő, az eltérítőtekerecs, a csatornaváltó, stb. mindegyik típusban azonos s ezek cserélhetők már a most meglévő készülékeknél is. mindhárom típus nyomtatott áramkörös, 110 fokos képcsővel készül, az eddigieknél jobb hűtés-megoldással. valameny-nyi típus asszimmetrikus - az alba regiához és az orion at 650-eshez hasonlító formájú - kávéval készül, s helyet hagyunk bennük az uhf sáv, a második műsor vételére alkalmas adapternek.

/folyt.köv./
10.10/a

- 15 -

1111 Zseli

bb 25. /jelentés ... 1. folyt./m

a ta 643-as típusu kis készülékből még az idén ezres-kétezres kísérleti sorozatot állítanak elő, érdekessége a 19 colos sarkított kisképcső, a carment és a kékest váltja majd fel jövőre, a ta 642-es és a ta 641-es közepes és nagyteljesítményű készülékbe már 59 centiméteres sarkított nagyképcsövet építenek, a kettő között lényegében érzékenységekben a különféle automatikákban és a kényelmi berendezésekben van különbség, a ta 641-esbe azonban már beépítik a második műsor vételére alkalmas uhf sávot, a székesfehérvári vt új televízió családja konstrukciójában, működésében, szolgáltatásaiban s esztétikai kivitelében eléri a világ-színvonalat, korszerűségénél fogva a család egyes tagjainak belső szerkezetében néhány évig nem lesz szükség változtatásra, legfeljebb a káva követi majd a divat változásait.

az üzem a programjába egyébként felvette az ipari televíziót is, a távközlési kutató intézetben kifejlesztett egyszerű új típusu teljes ipari televízió lánc sorozatgyártását a jövő évben kezdik meg. /mti/

...-

bb 26. továbbtenyésztésre 2000 borjut vásárolnak háztáji gazdaságokból a vasi termelészövetkezetek

vid/j/m/ká

1963. május 21.

a nagy állatsűrűségű vas megyében, ahol száz holdra 42.6 számállat jut, a termelészövetkezetek jövedelmük több mint 50 százalékát az állattenyésztésből nyerik. éppen ezért nagy gondot fordítanak a szarvasmarhaállomány minőségi javítására, a hozamok növelésére, a közös gazdaságok fokozatosan kicserélik a rosszul tejelő, kiöregedett teheneket, s helyettük fiatal borjakat állítanak tenyésztésbe, a szarvasmarha-állomány pótlását zömmel saját tenyészetükből oldják meg, de felvásárolják a megfelelő borjakat a háztáji gazdaságokból is, az idén a szövetkezetek mintegy 2000 borjut vesznek meg továbbtenyésztésre a háztájiból, simaságon, acsádon, kemenesalján, kissomlyón például a háztáji gazdaságokban tartott tehének továbbtenyésztésre alkalmas valamennyi szaporulatát megvásárolja a termelészövetkezet, ezekből a falvakból már több éve nem visznek ki borjut. /mti/

...-

10.20/a

- 16 -

114 Zseli

bb 27. társadalmi összefogással csinosítják a borsod megyei művelődési otthonokat

vid fm/tné vm fm

1963. május 21.

borsod megyében a tanácsok kezelésében 212 művelődési otthon működik, ezek a kulturális létesítmények a falusi dolgozók második otthonai lettek és helyiségeikben egész évben eleven, pezsgő élet folyik, a tavaszi hónapokban például több művelődési otthon rendez kulturális napokat, amelyeken a különböző szakkörök, énekkarok, színjátszó-és táncsoportok adnak számot téli munkájukról.

a tavaszi hónapokban kerül sor az otthonok csinosítására és szépítésére is, ezt a munkát azonban a tanácsok csak a lakosság segítségével tudják elvégezni, a tömegszervezetek kezdeményezésére társadalmi összefogással teszik még barátságosabbá a művelődési otthonokat, a nőtanácsok és a kisz-szervezetek máris jelentős munkafelajánlásokat tettek, a megyében dolgozó 120 kézimunka-szakkör tagjai 25 művelődési otthonba készítenek népi motívumokkal díszített terítőket, függönyöket és más tárgyakat, a kisz-fiatalok parkosítják a művelődési otthonok környékét, cserepes virágokat helyeznek az ablakokba, a helyiségekben pedig rendet, tisztaságot tartanak.

hazánk felszabadulásának 20. évfordulójára a községekben díszparkokat létesítenek, amelyeket fákkal és rózsákkal ültetnek be, a munkákat a legtöbb helyen már megkezdtek, a legszebb művelődési otthonot szeptemberben a tanács 5000 forinttal jutalmazza. /mti/

...-

bb 28. hántolják a piros fűzfavesszőt

vid j vm ká

1963. május 21.

megkezdődött a „vesszőhuzási”, idény csongrádban, az erdő-kémiai vállalat algyői telepén, nagy, medencékben áztatják itt a télen vágott piros fűzvesszőket, s naponta tűzoltófecskeendőkkel locsolják, amikor rügyezni, zöldellni kezdenek, kiemelik az áztató medencéből, s ügyes kezű asszonyok megkezdik a hántolást, a vesszőhuzás nagy gyakorlatot igényel, a fűzvesszőt ollóvasba teszik, s erőteljes, villámgyors rántással lehúzzák a bőrét, a hántolt áru nagyon szép, hófehér színű, szinte selymesen sima, az így előkészített vesszőket a feldolgozó üzemek kapják meg, hogy lakásdíszeket, előszoba-és kerti butorokat, kosarakat készítsenek belőlük, az idén mintegy 2000 mázsa hántolt vesszőt szállítanak az algyői telepről a feldolgozó vállalatokhoz. /mti/

...-

10.35/a

- 17 -

112 Zseli

bb 29. négyszáz diósgyőri kohászfiatal pályázik a szakma ifju mestere címre

vid te vm k1

1963. május 21.

a Lenin kohászati művekben évről-évre gyarapszik a szakma ifju mestere mozgalomban részvevők száma. az idén négyszáz szakmunkás jelentkezett a fiatalok hasznos nevelő iskolájának bizonyult mozgalomba./mti/

- . -

bb 30. „uj utak - uj módszerek,, - a komárom megyei tanács érdekes pedagógiai kiadványa

vid fm/tné vm fm

1963. május 21.

komárom megyében sok olyan ötletes módszert alkalmaznak a nevelők, amelyek jelentősen segítik az iskolareform megvalósítását. ezek közül a leghasznosabbakat „uj utak-uj módszerek,, címmel most közreadja a megyei tanács művelődési osztálya. az alsó tagozaton alkalmazott ujitások főleg a számtan és az olvasás tanulását segítik, a kicsinyek játékos gondolkodására, életkori sajátosságaira épült szemléltető eszközökkel. a műszaki ujitások közül a legjelentősebbek azok a módszerek, amelyek házilag könnyen előállítható eszközökkel segítik a kísérletezést a szertárral még nem rendelkező iskolákban. ismerteti a füzet a gyakorlati foglalkozások legeredményesebb módszereit is./mti/

- . -

bb 31. zöld gyepen, napfénynél finomítják a vásznat a mátravidéki asszonyok

vid j vm ká

1963. május 21.

a mátravidéki palóc falvakban megkezdtek a vászon fehérítését. ezen a vidéken különösen bodonyban, parádon, mátraballán az idősebb asszonyok még ma is hagyományos módszerekkel szövik a vásznat. nyár elején, amikor erősödik a napsütés és kiszökdül a fű, kitergetik a vásznat a gyepre, s minél tovább tartják a napon, annál fehérebb lesz. ezekben a napokban számos helyen lehet látni hosszú, széles szalagokat a zöld gyepen. az így fehérített kendervászonból többnyire törölközőket, lepedőket készítenek./mti/

- . -

10.45/a

- 18 -

117 Zseli

bb 32. elutazott a Lengyel kormányküldöttség

t kf/j/m

1963. május 21.

a budapesti nemzetközi vásárra érkezett Lengyel kormányküldöttség franciszek waniolka miniszterelnökhelyettes vezetésével kedden reggel különrepülőgéppel elutazott budapestről. a vendégek bucsuztatására a ferihegyi repülőtéren megjelent fehér Lajos, az mszmp politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnökhelyettese, puja frigyos külügyminiszterhelyettes, szekér Gyula, a nehézipari miniszter első helyettese. ott volt Henryk Grochulski Lengyel nagykövet, Tadeusz Dorota Lengyel kereskedelmi tanácsos. /mti/

- . -

bb 33. felkészülés a következő évtizedekre - viz-radiológiai konferencia budapesten

t tz/j/m/

1963. május 21.

nagy számban gyűltek össze kedden reggel a technika házában a magyar vízügyi, meteorológiai, radiológiai, stb. szakemberek a magyar hidrológiai társaság és a magyar tudományos akadémia vízgazdálkodási, vízepítési és hidrológiai bizottsága által rendezett viz-radiológiai konferencián.

az egésznapos megbeszélés alkalmat ad az összes érdekelt szakterületek képviselőinek, hogy megalapozzák a felkészülést az elkövetkezendő évtizedekre, amikor az izotóptermeles és felhasználás várható fokozódása - mint számos más országban, nálunk is - szükségessé teheti a folyamatos ellenőrzés kiépítését, nehogy felszíni és mélységi vizeinkbe olyan mennyiségű rádióaktív anyag kerülhessen, ami veszélyeztethetné a lakosság egészségét.

a konferencián, amelyet dr. Vitális Sándor Kossuth-díjas egyetemi tanár, a magyar hidrológiai társaság elnöke nyitott meg, hat előadás és 7 korreferátum hangzik el. /mti/

- . -

10.55/a

- 19 -

117 Zseli

bb 34. a román kormányküldöttség látogatása a ganz-mávag-ban

t sl/nmé vm vg

1963. május 21.

a hazánkban tartózkodó román kormányküldöttség kedden délelőtt a ganz-mávag-ba látogatott. actarian virgil, kohó-és gépipari miniszterhelyettes, a delegáció vezetője és a küldöttség tagjai megismerkedtek a nagygyártó gyár történetével, munkájával, majd buzgó kálmán iparigazgatónak és a gyár vezetőinek társaságában megtekintették a motorkocsi, a motor és a mozdonygyártó üzemszerkezeteket./mti/

bb 35. a bolgár kormányküldöttség látogatása az akkumulátor- és szárazelemgyárban

t tó/j vm vg

1963. május 21.

iván mihajlovnak, a bolgár népköztársaság minisztertanácsa elnökhelyettesének, a bolgár kommunista párt politikai bizottsága tagjának vezetésével a budapesti nemzetközi vásárra hazánkba érkezett bolgár kormányküldöttség kedden délelőtt az akkumulátor- és szárazelemgyárba látogatott. a bolgár vendégeket elkísérte a gyárba lakatos béla honvédelmi és haracska imre nehézipari miniszterhelyettes. a vendégeket szenzenstein antal, a gyár igazgatóhelyettes főmérnöke fogadta és tájékoztatta az üzem munkájáról./mti/

- 20 -

bb 37. piaci jelentés

i n.j/vm ká

1963. május 21.

a nagyvásártelepre kedden 11 vagon és 59 tehergépkocsi áru érkezett. a vagonszállítmányok így oszlottak meg: 1 vagon burgonya, 6 vagon tojás, 1 vagon karalábé, 2 vagon zöldhagyma és 1 vagon cseresznye.

a földművelésszövetkezetek budapesti értékesítő vállalata kedden mérsékelte a cseresznye, az uborka és az új karalábé fogyasztói árát. a cseresznyét különként 16, a melegágyi uborkát 21, az új karalábé csomóját 2-3.20 forintért hozták forgalomba. a cukorborsót különként 14.80, az osztályozott spárgát 6.80-18, a tisztított parajt 3, a kerti sóskát 5.40 forintért árusították./mti/

bb 36. a kubai kormányküldöttség látogatása a csepel vas-és fémművekben

k szf/hné vm vg

1963. május 21.

a budapesti nemzetközi vásár alkalmából hazánkban tartózkodó kubai kormányküldöttség, gomez trueba, iparügyi miniszterhelyettes vezetésével kedden délelőtt a csepel vas-és fémműveket látogatta meg, a külkereskedelmi minisztérium néhány munkatársának kíséretében.

a vendégeket istván géza, kereskedelmi igazgató és horváth jános, az acélmű igazgatója fogadta. a kormányküldöttség megtekintette a vasmű néhány üzemét./mti/

bb 39. elutazott budapestről a mexikói parlamenti küldöttség

zs/tné vm

1963. május 21.

kedden rövid magyarországi tartózkodás után budapestről tovább utazott belgrádba a mexikói parlamenti küldöttsége. a delegáció bucsuztatásánál jelen volt dr. beresztóczy miklós, az országgyűlés alelnöke, több országgyűlési képviselő és a külügyminisztérium munkatársa. megjelent a bucsuztatáson a budapesti jugoszláv nagykövetség képviselője is./mti/

12.20/s

- 21 -

12.20/s

11.10
12.12.20
Zs.

bb 38. nikola dzuverovics jugoszláv külkereskedelmi miniszter nyilatkozata a budapesti nemzetközi vásáron szerzett benyomásairól - elutazott a jugoszláv kormánydelegáció

t sz f/hné vm vg

1963. május 21.

a budapesti nemzetközi vásár megtekintésére hazánkba érkezett jugoszláv kormányküldöttség kedden délelőtt befejezte látogatását és elutazott hazánkból. a magyar kormány nevében dr. dabronaki gyula, az élelmiszerügyi miniszter első helyettese bucsuzott el a vendégektől. a jugoszláv delegáció vezetője nikola dzuverovics, külkereskedelmi miniszter, elutazása előtt nyilatkozott budapesti benyomásairól az mti munkatársának.

- első ízben voltam ez alkalommal a budapesti vásáron, nem tudok tehát összehasonlítást tenni a régebbiekkal - mondotta a miniszter -, de amit láttam igen megnyerő képet adott a magyar ipar fejlődéséről. mindig jó véleményem volt a magyar iparról, mert ismertem gyártmányait. ez a véleményem most megerősödött. elsősorban a gépipar több ágáról, így főleg az elektromos- és a mezőgazdasági gépgyártásról, továbbá az élelmiszeri iparról szereztünk jó tapasztalatokat. a mezőgazdasági gépek közül igen tetszettek a növénytermesztés és a növényápolás munkagépei.

- a vásár megtekintése után az a véleményem, hogy országainak további nagy lehetőségei vannak az árucseré bővítésére. jugoszlávia is hivatkozhat jelentős ipari eredményekre, azt hiszem tehát, hogy a két fejlődő ország szorosabb ipari kooperációja hasznos lenne mindkét félnek. úgy gondolom, hogy ha azokon az ipari területeken, amelyek kiegészítik egymást, bizonyosfokú szorosabb kooperációt alakítanak ki, gyártmányainkkal közösen jelenhetnek meg egy harmadik piacon. erről az esetleges lehetőségről mostani itt tartózkodásunk alkalmával beszélgettünk illetékesekkel.

- igen jól esett a meleg, baráti fogadtatás, amelyben budapestben részesítettek. az a meggyőződésem, hogy az ilyen baráti látogatások nagyon hasznosak és rendszeressé kell azokat tennünk szomszédos országaink kapcsolatainak ápolása és elmélyítése céljából, - fejezte be nyilatkozatát nikola dzuverovics külkereskedelmi miniszter./mti/

12.40/-a

- . -
- 22 -

1245 Zeln

bb 41. megnyílt a hollóstató sátoortábor

vid/gk/m/k1

1963. május 21.

a borsod megyei idegenforgalmi hivatal az elmúlt évben nyitotta meg első sátoortáborát a bükk-hegység egyik legszebb táján, hollóstatón. a táborban központi irodaépületet, fedett teraszokat, férfi és női mosdókat, valamint főzőhelyeket építettek. a folyóvízzel és villanyvilágítással felszerelt táborban az idén 36 - két- és négyszemélyes - sátrat helyeztek el, amelyekben 82 turista talál kényelmes szállásra. a táborát kedden nyitották meg. az első vendégek - számszerint hatvanöt - szegedről és az esztergomi felsőfoku tanítóképző intézetből érkeztek. /mti/

- . -

bb 40. a vásár keddi eseményei - hazai és külföldi kiállítók tájékoztatói

sz/hbj/tné vm vg

1963. május 21.

a szemerkélő eső ellenére kedden délelőtt is ezrek és ezrek keresték fel a vásárvárost. a vásár keddi programja is eléggé zsúfolt volt, több külföldi és hazai kiállító tartott sajtóbemutatót, s így változatlanul nagy üzemben voltak a filmesek, fotóriporterek és a tv kamerák.

kedden délelőtt bemutatták a sajtó képviselőinek az élelmiszerügyi kiállítást. a pavilon két fő részre oszlik. közepén az export termékek kiállítása húzódik végig, két oldalt pedig a belső fogyasztásra készülő élelmiszerek láthatók.

- kiállításunk azt a célt szolgálja, - mondotta dr. kiss zoltán, az élelmiszerügyi minisztérium áruforgalmi főosztályának vezetője, hogy bemutassuk az élelmiszeripar fejlődését, a táplálkozás megváltozását. szemléltetjük, hogyan alakult a főbb élelmiszerek egy lakosra jutó fogyasztása. a huszfogyasztás az 1934-1938-as évek 33.6 kilogrammos átlagával szemben 1960-ban 47.6 kiló volt, 1965-ben pedig meg fogja közelíteni az 52 kilogrammot. a korszerű táplálkozásnak megfelelően a gabonaneműekből készített élelmiszerek fogyasztása valamelyest csökkent, a zsiradékok mennyisége bár a háború előttinél jóval magasabb, az utóbbi években már egyszintesen áll. egyébként világviszonylatban hazánk lakossága fogyaszt aránylag legtöbb zsiradékot. cukrot háromszor annyit fogyasztunk, mint a háború előtt.

a kiállításon ismertetik, hogy a konzervipar és a mélyhűtőipar termelésének növekedésével hogyan kívánják csökkenteni a háziasszonyok munkáját. ugyanezt a célt szolgálják az új háztartási vegyszerek is. a pavilonban népszerűsítik a most forgalomba kerülő új készítményeket. ezek közül az egyik a műanyag palackos folyékony mosogatószer, a másik mos-6 univerzális paszta, amely fürdésre, mosogatásra és minden fajta alapanyagú ruhanemű mosására egyaránt alkalmas.

/folyt.köv./
12.50/a

- 23 -

1258 Zeln

bb 42. határidő előtt érkeztek meg a szovjet gépek - 20 nap alatt kétezer tonna vasércet törlesztettek adósságukból a rudabányai bányászok

vid/gk/m/ki

1963. május 21.

a rudabányai vasércbányászok a téli hónapokban husz ezer tonnával termeltek kevesebb vasércet, mint amennyit tervük előírt. ezt az adósságot áprilisban - vasúti kocsi hiányában - újabb négyezer tonnával tetézték. az elmaradás mielőbbi pótlására a dolgozók széles körű munkaversenyt indítottak és a termelés növeléséhez nemvárt segítséget is kaptak. a szovjetunióból a határidő előtt nyolc hónappal megérkezett két nagyteljesítményű exkavátor, a gépeket a külszíni bányákban állították munkába.

a versenyt a műszakiak is segítik. a mélyművelésű munkahelyeken az idén már két nagy termelékenységű kamrafejtést nyitottak, s ezekből naponta 300 tonna ércet küldenek a felszínre. ugyanakkor az új bányarészben, a gagarin-aknában, a szovjet tapasztalatok felhasználásával, új furási módszert vezettek be. ennek segítségével a dolgozók fejteljesítménye megduplázódott. mindezek eredménye, hogy a rudabányaiak májusban 20 nap alatt kétezer tonna vasércet törlesztettek adósságukból. /mti/

bb 43. közlekedési balesetek

k ha/gk/m/bs

1963. május 21.

szabálytalanul ment át az uttesten az 1. kerületi fő utca 11-13 szám előtt a 10 éves olasz klára. a kislányt egy személygépkocsi elütötte, s súlyos sérüléssel a Heim Pál gyermekkórházba szállították.

a 19. kerületi vöröshadsereg utja 149. előtt bekovits Istváné budapesti lakost elütötte egy motorkerékpár. súlyos sérüléssel a Honvéd-kórházba szállították. a gyalogos figyelmetlenül haladt át az uttesten.

az Üllői út és a könyves Kálmán körút kereszteződésénél Ungi Antalné gépmunkás tilos jelzésnél haladt át az uttesten és elütötte egy motorkerékpár. unginét súlyos sérüléssel a 2. számú sebészeti klinikára, míg Franyó Józsefet, a motorkerékpár vezetőjét a 3. sz. sebészeti klinikára szállították.

a 21. kerületi kikötő utcán Salamon Ferenc törökbálinti lakos motorkerékpárjával felborult. súlyos sérüléssel a Honvéd-kórházba szállították. Salamon Ferenc ittás állapotban vezetett, jogosítványát bevonták. /mti/

13.10/a

--- - 24 -

13.10.21
14.11

bb 44. időjárásjelentés

sze/m/bs

1963. május 21.

a meteorológiai intézet jelenti 1963. május 21-én, kedden délben:

hűvös idő

a szovjetunió európai területén továbbra is nyári meleg van. itt tegnap a hőmérséklet legmagasabb értékei sokhelyen elérték a 26-29 fokot. európa többi részén viszont hűvös, felhős, sokfelé esős az idő. hazánkban tegnap túlnyomóan felhős idő volt, sokfelé esett az eső. az ország keleti részében zivatarok is keletkeztek. a zivatarral lehullott eső mennyisége egyes helyeken elérte a 10-14 millimétert. napközben a hőmérséklet alakulásában nagy eltérések mutatkoztak az ország nyugati és keleti részei között. a nyugati megyékben napközben sem észleltek 13-14 foknál magasabb hőmérsékleteket, ezzel szemben a keleti országrészekben 23-24 fokos hőmérsékleteket mértek. ez a nagy hőmérsékleti ellentét a ma hajnali lehülésben is megmutatkozott. a nyugati határszélen 3-4 fokig hűlt le a levegő és a mélyebb fekvésű helyeken gyenge talajmenti fagyok is keletkeztek. a keleti megyékben viszont hajnalban sem mértek 9-10 foknál alacsonyabb hőmérsékleteket. ma délelőtt országszerte tovább folytatódik a hűvös idő.

Budapesten hétfőn a hőmérséklet napi középértéke 12,5 fok volt, a sokévi átlagnál 4,2 fokkal alacsonyabb. ma 12 órakor Budapesten a hőmérséklet 11 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 762 milliméter, alig változik.

várható időjárás szerda estig: felhős, hűvös idő, többfelé kisebb esővel, mérsékelt, a Dunántúlon időnkint élénkebb szél. várhatóan legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet a nyugati megyékben 3-6, máshol 7-10, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap 14-18 fok között.

a Duna vízállása Budapestnél 372 centiméter. /mti/

bb 45. a szovjet kormánydelegáció látogatása az egyesült izzóban

t kf/kf/m/vg

1963. május 21.

a hazánkban tartózkodó szovjet kormánydelegáció k.n. Rudnyevnek a szovjetunió miniszterelnökhelyettesének vezetésével - György Gyula kohó- és gépipari miniszterhelyettes társaságában - kedden az egyesült izzóba látogatott. /folyt.köv./

14.40/a

- 25 -

14.40.21
15.10

bb 45. /a szovjet ... 1. tolyt./ m

a vendégeket dienes béla az üzem vezérigazgatója, valamint a gyári párt és szakszervezeti vezetők fogadták. a küldöttség megtekintette az üzem fénycső, - izzólámpa és rádiócsőgyáregységét, valamint a vákuumtechnikai gépgyárát. /mti/

bb 46. a budapesti kereskedelem szocialista brigádvezetőinek értekezlete

t tó/tm/m/vg

1963. május 21.

a fővárosban dolgozó több mint másfélezer kereskedelmi és vendéglátóipari szocialista brigád helyzetét és feladatait vitatta meg kedden a béke szállóban 400 brigádvezető. ruff józsef, a kereskedelmi, pénzügyi és vendéglátóipari dolgozók szakszervezete budapesti bizottságának titkára beszámolójában ismertette a brigádmozgalom eredményeit. egy év alatt a szocialista címért munkálkodó közösségek száma 897-ről 1500-nál többre emelkedett. több helyen jól sikerült kiállításokat, szaktanácsadással egybekötött árubemutatókat rendeznek, másutt a takarékoság, az előrerendelések és a házhoz szállítás zavartalan lebonyolítása fűződik a brigádok kezdeményezéséhez.

azokban az üzletekben, ahol szocialista brigádok dolgoznak, örvendetesen csökken a leltári hiány, a panaszkönyvekben pedig nem az udvariatlanságot, vagy a vásárlók megkárosítását, hanem legfeljebb egyes áruk átmeneti hiányát teszik szóvá a vevők. nagy gondot fordítanak a brigádok arra, hogy tagjaikat becsületes, művelt emberekké formálják.

a megbeszélésen szóváltak néhány, a brigádmozgalom fejlődését gátló körülményt is. meghatározták a legfontosabb tényezőket. egyebek között az áruforgalom növelésére, az udvariasság kiszolgálására hívták fel a figyelmet. a vásárlók érdekeit szolgálja, hogy a brigádok szorosabban fűzik kapcsolataikat a gyárakkal és szocialista szerződést kötnek a választék növelésére, a szállítási határidők megtartására, a vásárlók panaszainak haladéktalan orvoslására. /mti/

- 26 -

14.52/a

14.53

15.10

2. rész

bb 47. „keresd a hibát”, - rejtvénypályázat - részletfizetési kedvezmény - a minőségi szabó ktsz sajtótájékoztatója

t tó/tm/m/vg

1963. május 21.

a szabók minőségi kisipari termelőszövetkezete kedden sajtótájékoztatót tartott a dunaszállóban. farkas györgy, a szövetkezet kereskedelmi osztályvezetője többek között elmondotta, hogy a szövetkezet az idén majdnem 34 millió forint értékű munkát végez a lakosság részére, csaknem négymillióval többet, mint 1960-ban. a szövetkezet a beivárosban is irányítójává vált a divatnak, készítményei közkedveltek, mert mindig a legújabbat igyekeznek nyújtani. legújabb modelljeiket be is mutatták, szám szerint mintegy, negyvenet.

bejelentette, az osztályvezető hogy június 5-15 között rejtvénypályázatot tartanak „keresd a hibát”, - mottóval. a pályázat lényege, hogy 13 fiókkészletük közül háromnak a kirakátában elhelyeznek három öltözet hibásan elkészített ruhát, s a pályázóknak ezeket a szándékosan elkövetett hibákat kell felfedniük és a megfejtést beküldeniük a szövetkezetbe. a pályázat nyertesének első három helyezettjét 2000, 1000 és 500 forint értékű ruházati cikket, illetve fazonárral jutalmazzák.

a szövetkezet bevezette a részletfizetési kedvezményt is. téli ruházati cikkeket máris megrendelheti bárki, s a vállalási összegnek csupán 30 százalékát kell első alkalommal kifizetnie. a fennmaradó összeget saját belátása szerint törlesztheti le, s az utolsó részletnél átveheti a kész ruházati cikket. /mti/

bb 48. árszabályozással is előmozdítják a műszaki fejlesztést - kormányrendelet az új ipari termékek ármegállapításáról

i szf/gk/m/vg

1963. május 21.

a magyar közlöny május 19-én megjelent száma közli a kormányrendeletét az új ipari termékek ármegállapításáról, a rendelkezéshez az országos árhivatalban a következő megjegyzéseket fűzték:

/folyt.köv./
15.15/n 16.15

-27-

14.53

/bb 48. Árszabályozással.....1.folyt./vm

- a kormányrendelet célja, hogy árszabályozással is ösztönözzön a műszaki fejlesztésre. augusztus elsejétől a korszerű gyártmányok árki alakítása elkülönül a többi termék árképzésétől. a korábbinál korszerűbb gyártmányok bevezetésével a vállalatok javítják a vállalati jövedelmezőséget és az eddiginél előnyösebben térülnek meg számukra a korszerű termékek gyártásának megkezdésével felmerülő költségek is. a rendelkezés szerint az elavult termékek gyártásának mielőbbi beszüntetésére is ösztönözni lehet a vállalatokat, a térített ár csökkentésével. a rendelet megfelelő szabályokat tartalmaz az árumínőség védelmében. megtiltja például, hogy valamely terméket, pusztán azért, mert minősége vagy kiviteli formája alig észrevehetően megváltozik, új termék címén magasabb áron hozzanak forgalomba./mti/

/bb 40. a vásár keddi.....1.folyt./vm

a járműipar kiállításán megismerkedhetnek a látogatók az Ikarus gyár új modern vonalvezetésű csuklós buszával

a vásárváros egyik leglátogatottabb kiállítása a járműipar bemutatója.

kedden harsányi gábor, az autó-és traktoripari tröszt helyettes vezetője sajtótájékoztatón „mutatta be,, az új gyártmányokat.

elmondotta az 1963. évi budapesti nemzetközi vásár autóiipari felvonulásának külön jelentőséget ad az a tény, hogy az Ikarus karosszéria-és járműgyár idén ünnepli fennállásának 15.évfordulóját. a korábbi kis karosszéria-üzemből olyan autóbussz gyár fejlődött, amelynek gyártmányait négy kontinensen megismerték. a gyár sokezer autóbusszt és különleges járművet szállított mintegy harminc országba, s természetesen a belföldi igényeket is kielégíti. az autóiipari kiállításon számos gyár mutat be újdonságokat. az Ikarus gyár többek között elhozta a vásárra az új csuklós autóbusszt. ilyen kocsik járnak hamarosan - már a második félévben - a budapesti utcákon. azonos szerkezeti és felépítményi elemekből készült a kéttengelyes városi és távolsági jármű is. ezek közül az 556-os típusú városi busz a lipcsei tavaszi vásáron oklevelet nyert. ezeknek a buszoknak mindegyike a padló alatt elhelyezett 180 lóerős motorral, számos értékes találmányt magában foglaló technikai újítással készült. kiállításra került az Ikarus gyár D 404-típusú négytonnás önhordó felépítményű hűtőgépjárműve, amelyet kitűnően lehet hasznosítani nagyvárosokban ételmiszerszállításra.
/folyt.köv./

15.40/n

-28-

16.18

bb. 40. / a vásár keddi... 2. folyt./ gy

a csepel autógyár beszkerek-meghajtású, minden irányban működtethető csörlővel ellátott terepjáró gépkocsival jelentkezett, a csepel autógyár járművei között helyet foglal a 180 lóerős motorral ellátott új nyerges vontató is. a rengeteg látnivaló közt különösen felkelti a figyelmet a vörös csillag traktorgyár C-4-k-típusú négykerék-meghajtású univerzális diesel-üzemű traktora. a wilhelm pieck vagon- és gépgyár új, hat köbméter befogadóképességű nagyteljesítményű dömpert mutat be a vásáron. a szakemberek ennek a járműnek igen nagy jövőt jósolnak. évről-évre változatos bemutatóval jelenik meg az autóvillamossági felszerelések gyára, amely az idén a gyújtógyertyák gyártását is megkezdte, így ki tudja elégíteni a hazai igényeket. sokféle autókalkatrést is láthatnak a kiállításon az érdeklődők. a pavilon vezetői elmondották, hogy a külföldiek is nagy elismeréssel szóltak a magyar járműipar kiállításáról, s máris fontos üzleti tárgyalásokra került sor.

a forte vállalat a budapesti nemzetközi vásáron új fényképpapírt mutat be

mozgalmas volt az élet kedden délelőtt a nehézipari minisztérium pavilonjában is, ahol a szakemberek a sajtó képviselőit tájékoztatták a műanyagiparban és a fotokémiai iparban elért fejlődésről. zentel róbert főmérnök elmondotta, hogy a váci forte fotokémiai vállalat a kutatók és a dolgozók összefogásával nemzetközileg is figyelemre méltó termékeket állít elő. fotopapirgyártásunk választékban versenyképesen elégíti ki az igényeket. a mintegy negyven esztendő gyártási tapasztalatok lehetővé teszik, hogy fotópapír-termékeink komoly konkurrenciát jelentsenek a világviszonylatban is nagy hírnevű külföldi gyáraknak. ismertette a gyár termékeit, majd hangsúlyozta: a váci forte vállalat a vásáron újfajta fortezo-típusú fényképpapírt mutat be, amely natur corn f-68, f-88- és f-108-jelzéssel hoz forgalomba. a felület, amelyet nagy, egyforma elhelyezésű szemcsék borítanak, karakterében változtatja meg a reá másolt képet. a szakemberek véleménye az, hogy ez a felület megnyeri a művészfotósok tetszését.

baranyai istván, a hungária műanyag- és gumigyár főmérnöke arról szólt, milyen fejlődést ért el műanyagiparunk. 1950 óta a gyártás tízszeresére emelkedett. 1954-ben a szilikonok, az aminoplasztok gyártását kezdtük meg. most már sokféle műanyagot állítunk elő.

/folyt. köv./

15.45/n

-29-

17.05

bb 40. /a vásár keddi... 3. folyt./ szb

a nehézipari minisztérium pavilonjában Kardos Jenő, a palma-gumigyár igazgatója tartott tájékoztatót. elmondotta: a palma-márka viszonylag rövid idő alatt megbecsülést vívott ki külföldön és belföldön egyaránt. ezt elsősorban azzal érte el, hogy a világszerte tapasztalható gyors fejlődéshez rugalmasan alkalmazkodva, a korszerűtlenné vált termékek gyártását késedelem nélkül megszünteti, s ezeket a világszínvonalnak megfelelő korszerű gyártmányokkal helyettesíti. ilyen értelemben alakította ki a nemzetközi vásáron is bemutatott, és európa-szerte elismert camping-kollekcióját. a camping-felszerelések iránt a vásáron rendkívül nagy érdeklődés mutatkozik, s a külföldiek figyelmét is felkeltette a kiállítás anyaga.

/folyt.köv./

bb 49. hat óra alatt értek haza brnóból a szegedi postagalambok

vid j szb ká

1963. május 21.

az idei első nemzetközi postagalambversenyt vasárnap rendezték meg brnóban, amelyre szegedről 500 postagalambot vittek. ettől az indulási helytől az egyik legtávolabbi magyarországi pont a tiszaparti nagyváros, s ezért érthető izgalommal várták a szegedi tenyésztők szárnyas követek hazaérkezését. annak ellenére, hogy az idő nem volt kedvező, erős szél zavarta a postagalambokat, mégis nagyszerű eredményt értek el. a brnoba vitt 500 galamb közül 100 hat óra alatt tette meg a 420 kilométeres távolságot. óránkénti utazósebességük tehát 70 kilométer volt. a félezer „versenyző” közül mindössze 8-10 tévedt el, illetve ezek érkezését még várják. /mti/

--

bb 50. szövetkezeti delegáció utazott franciaországba

1 kz szb ká

1963. május 21.

Szirmai Jenő, a szövetség elnökének vezetésével földművelésszövetkezeti küldöttség utazott kedden franciaországba. a küldöttség résztvesz a francia központi szövetkezeti szervek, valamint az észak-franciaországi bányavidék szövetkezeteinek kongresszusán.

a magyar delegáció tanulmányozza majd a francia mezőgazdasági, fogyasztási, lakásépítő és hitelszövetkezetek tevékenységét és tárgyalásokat folytat a két ország szövetkezetei közötti kapcsolatok további bővítéséről. /mti/

--

15.48/Lm

.30-

14.05

bb 51. szedik a földiepret ujszegeden

vid j-lm ká

1963. május 21.

szeged környékén megkezdődött a legizletesebb korai gyümölcs, a földieper szedése. ujszeged déli fekvésű, napsütötte kertjeiben ért először pirosra ez a gyümölcs. a 3-4 centiméter átmérőjű szemeket most még válogatva szedik.

az illatos gyümölcsből ezekben a napokban néhány mázsa gyűlik össze a felvásárló telepeken, de a jövő héten már tömegesen szállítják. mivel az idén fagykár sehol sem volt, a tavalyinál 500 mázsával gazdagabb termésre számítanak. /mti/

--

bb 52. tízezer baranyai méhcsalád „szállta meg”, az ország legdélibb akácerdőit

vid j-lm ká

1963. május 21.

az ország legdélibb vidékén teljes virágzásban vannak az akácerdők. a baranyai méhészek mintegy 10 000 méhcsaládot vándoroltattak ezekre a helyekre, s a dráva menti akácokban már meg is kezdődött a hordás. egy méhcsalád naponta átlag 50-60 dekagramm nektárt gyűjt a virágokról, ami indulásnál igen jó eredménynek számít. a hosszú, kemény tél által megtizedelt méhcsaládok - a jelek szerint - kiheverik a nagy kárt. a szakértők szerint közepesenél erősebb akácvirágzás ígérkezik, tehát jó méztermésre lehet számítani. a baranyai méhészek több mint 20 vagon, vagyis egy egész vonatszerelvényre való mézet értékesítenek ebben az évben. /mti/

--

bb 53. elutazott a csehszlovák kormányküldöttség

tné-lm vg

1963. május 21.

kedden elutazott magyarországról frantisek hamouz külkereskedelmi miniszter vezetésével a csehszlovák kormányküldöttség. bucsuztatásukra megjelent nagy józsefné könnyűipari miniszter, Kulató János külkereskedelmi miniszterhelyettes, Keserü János földművelésügyi miniszterhelyettes, valamint a külügyminisztérium és a külkereskedelmi minisztérium több vezető munkatársa. /mti/

15.50/Lm

--

14.05

mk

bb 54. az építők hajdu népi táncgyűttese

-lm ha

1963. május 21.

kedden tiznapos franciaországi vendégszereplésre utazott. többek között fellépnek saint étienne-ben, montélimarban és Loire megye több városában./mti/

..

bb 59. tettenért betörő

tm-lm ha

1963. május 21.

hétfőn a déli órákban a 20. kerület nagykőrösi ut 26 szám alatt egy férfi az ablakot betörve behatolt m. kálmáné lakásába. az üvegcsörömpölésre felfigyelő szomszédok a betörőt tettenérték. a lakosság segítségével leleplezett betörőt: szerencse józsef büntetett előéletű, 20. kerület beregszász utca 6 szám alatti lakost a rendőrség őrizetbe vette./mti/

..

bb 60. veszélyes játék, - négy gyereket sebesített meg a kézigránát

tm-lm ha

1963. május 21.

a világháborúból származó kézigránátot talált néhány nappal ezelőtt négy tízéves zuglói fiú, s egy bokorba rejtették. hétfőn délután az eldugott gránátot elővették és azt a kis vajda laci a 14. ker. nagy lajos király utja és a jeszenák jános utca sarkán játék közben földhözvágta. a robbanás következtében a szerencsétlen kisfiú életveszélyes sérülést szenvedett. pajtásai közül seregi lászló súlyosan, nagy viktor és tölgyesi lászló könnyebben megsérült. kórházba szállították őket./mi/

..

bb 61. kitüntették és megjutalmazták az árvízvédelmi munkálataikban áldozatosan helytállt szovjet katonákat

k tm-lm sr

1963. május 21.

az árvízvédelmi kormánybiztosság és a honvédelmi miniszter oklevéllel tüntette ki és jutalomban részesítette a téli árvízvédelmi munkálataikban áldozatosan helytállt szovjet katonák és tisztiek egy csoportját. az okleveleket és ajándékokat kedden délután borbándi jános vezérőrnagy, a magyar néphadsereg politikai főcsoportfőnöke, honvédelmi miniszterhelyettes adta át a magyar néphadsereg központi klubjában./mti/

..

16.17/n

-32-

16.20

[Handwritten signature]

bb 55. orvos-egészségügyi, ipari és mezőgazdasági biokémiai kutatásokról számolnak be a csütörtökön megnyíló 5. biokémiai vándorgyűlésen

t szf/hné szb vg

1963. május 21.

a magyar kémikusok egyesületében kedden délelőtt tájékoztatták a sajtót a május 23-25 között siófokon megrendezésre kerülő 5. biokémiai vándorgyűlés programjáról, jelentőségéről.

a vándorgyűlés rendezői elmondották, hogy a magyar biokémikusok tavalyelőtt moszkvában az 5. nemzetközi biokémiai kongresszuson számoltak be kutatásaikról. az azóta eltelt idő alatt ismét sok mondanivalója gyűlt fel az igen szép számú, világszerte tekintélynek örvendő magyar biokémikus gárdának, amely ezúttal hatvan előadásban számol be legújabb kutatási eredményeiről. korábban, más biokémiai tanácskozásokon csaknem kizárólag az orvos-egészségügyi biokémiai kutatások eredményeinek publikálása, megvitatása dominált, most pedig fokozottan bekapcsolják a programba a tudományág egész területét és nagyobb hangsúlyt adnak az alkalmazott ipari, így például az erjedés-ipari, gyógyszer-ipari, valamint a mezőgazdaság különböző biokémiai kérdéseinek. az építő vita előmozdítására minden résztvevő megkapta az előadások teljes szövegét, 600 oldalas könyv formájában. így az előadók rövid szóbeli vitaindító kiegészítése után több idő jut a megbeszélésekre.

a laboratoriumi felszerelések gyára, amely a magyar biokémiai műszerek többségét előállítja, a vándorgyűlés idején a siófoki tanácsház előcsarnokában kiállítást rendez műszereiből./mti/

..

bb 57. beváltak az újtipusú lépegető táмок orosz lányban

vid tr szb ki

1963. május 21.

az orosz lányi bányák főmérnökei kedden a 17-es aknába látogattak el, ahol - az országban elsőként - biztosították egész frontot a hkv 1000-es hidraulikus lépegető tammal. kummer ferencnek, a bányászati kutató intézet főmunkatársának találalmányával korábban már sikeresen kísérleteztek és most a negyven méter hosszú és 120 méter fejtési mélységű fronton is beváltotta a hozzáfűzött reményeket.

husz tám működik a fronton, s ha egy bányarészt leműveltek, gombnyomással - a lépegető exkavátorokhoz hasonló módon - előrelépnek az új művelésre váró területre. így folyamatos a terhelés és jelentősen meggyorsul a front sebesség. más korszerű biztosító tammal négy hónapot vett volna igénybe a front teljes leművelése, most pedig feleannyi idő, két hónap alatt leművelték./mti/

..

16.25/n

-33-

16.20

[Handwritten signature]

bb 56. gazdag program a fővárosban és vidéken a gyermekek szórakoztatására, ünneplésére - sajtótájékoztató a nemzetközi gyermeknapról.

t vt/gk szb ha

1963. május 21.

a tavaszi nagyszabású békeakciónak egyik szimbóluma lesz május 26-án, az idei gyermeknap. erről rendeztek tájékoztatót kedden a magyar sajtó házában. turgonyi julia, a magyar nők országos tanácsának osztályvezetője beszélt a nemzetközi gyermeknap jelentőségéről.

rámutatott, hogy a nemzetközi demokratikus nőszövetség 1948-as felhívása világszerte élénk visszhangra talált, s 1949 óta hagyományos ünnepé vált a nemzetközi gyermeknap.

a továbbiakban arról szólt, hogy milyen a gyermekek helyzete hazánkban. kiemelte, hogy az elmúlt években nagy lépéseket tettünk nevelésükért, egészségük védelméért, a szocialista jövőre való felkészítésükért. általános iskoláinkban már a tanulók 86.8 százaléka részesül szakrendszerű oktatásban. 1962 nyarán több mint 73 ezer gyermek üdült. a dolgozó szülők gondjait sokban könnyíti a napközi otthonok hálózata, amely évről-évre bővül. jelenleg 145 ezer gyermekről gondoskodnak a napköziben. a gyermekek hasznos időtöltését, szórakoztatását biztosítják a gyermekkönyvtárak, a gyermekszínház, a bábszínház előadásai, a televízió és a rádió gyermek-műsorai.

ezután verő livia, a budapesti nőtanács munkatársa ismertette azt a gazdag, változatos programot, amelyet a nőtanács és más tömegszervezetek állítottak össze a gyermeknap megünneplésére. mint az előző években, most is tízezer gyermek szórakozhat ingyen a vidám parkban. budapesten hét helyen lesznek központi rendezvények, többek között a városmajorban, a margitszigeten, a népligetben, a bartók-színpadon, a gellérthegyen. ezeken a szakszervezetek művészeti csoportjai gondoskodnak a vidám hangulatról. a 13. és a 15. kerületben gyermek-dívatbemutatót rendeznek, sok iskolában a gyermeknap alkalmából tartják a kisdobos-avatást. számos helyen megrendezik a közkedvelt aszfaltrajz-versenyeket. a nevelőotthonokban élő gyerekeket magukhoz hívják a családok és velük együtt vesznek részt a gyermeknap eseményeken. a gyermek-kórházakban diavetítést és mesedélelőttöt rendeznek. - mindez a programnak csupán kis része, amelyet sok-sok örömszerző, vidámságot keltő érdekes esemény egészít ki országszerte. /mti/

--

16.30/n

-34-

18.10 ✓

PK

bb 58. új cigaretta: 100 éves sífok

vid tr szb ki

1963. május 21.

sífok-fürdő fennállásának 100. évfordulója alkalmából a magyar dohányipar új cigarettát adott ki „100 éves sífok”, névvel. a középerős cigaretta, amelynek a fecskéhez hasonló minőségű csomagolása van, máris népszerű a balatoni kirándulók és üdülővendégek körében. /mti/

--

bb 64. kazincbarcikai tanácsvezetők háromnapos tapasztalatcseréje dunaujvárosban

vid fm/tné szb fm

1963. május 21.

a kazincbarcikai tanács három vezetője - csikós istvánné tanácselnök vezetésével - háromnapos tapasztalatcserére dunaujvárosba látogatott. a kazincbarcikai tanácsvezetők a kohászvárosban a tanács vezetési módszerét, a községpolitikai tervek végrehajtását, a tömegkapcsolatok kiszélesítését és a különböző osztályok munkáját tanulmányozták. dunaujvárosi tapasztalatcseréjük után egy napra komlóra is ellátogatnak. /mti/

--

bb 65. ülést tartott a csongrád megyei képviselőcsoport

vid fm/tné szb fm

1963. május 21.

szegeden, a hazafias népfront helyiségében kedden tartotta a választások utáni első ülését a csongrád megyei képviselőcsoport. katona sándornak, a képviselőcsoport titkárnak megnyitóját győri imre képviselő, az mszmp csongrád megyei bizottságának első titkára tartott tájékoztatót az időszerű politikai és gazdasági kérdésekről. ezután megvitatták és elfogadták a képviselőcsoport 1963. évi munkatervét. /mti/

--

bb 66. a magyar szövetkezeti nőküldöttség

k szövosz szb ká

1963. május 21.

fehér lajosnének, a magyar nők országos tanácsosztályvezetőjének vezetésével kedden hazaérkezett angliából, ahol részt vett az angol szövetkezeti nőszövetség birminghami kongresszusán. /mti/

--

16.39/n

-35-

18.10 ✓

PK

bb 67. közös városi és járási végrehajtóbizottsági ülésen tárgyaltak dunaujváros zöldség- és gyümölcsezellátásának javításáról

vid fm/tné szb fm

1963. május 21.

Kedden dunaujváros zöldség- és gyümölcsezellátásáról tárgyalt a városi és a járási tanács végrehajtó bizottsága, megállapították, hogy bár az utóbbi évben javult a zöldség- és gyümölcsezellátás, még mindig sok hiba van az ellátásban és a termelésben egyaránt. a kereskedelemnek nincs elegendő szállítóeszköze, s a késedelmes szállítás miatt romlik az áru minősége, a termelőszövetkezetek pedig kis területen termelnek zöldségfélét és természetesen gyümölcsöt. a dunaujvárosi járásban mindössze 364 hold az öntözött kertészeti terület, amelyen zöldségfélét termelnek. a második ötéves terv öntözési programjának végrehajtása során azonban a dunaujvárosi járás nyolc termelőszövetkezte összesen 3400 hold öntözött területhez jut. a 24 millió forintos költséggel megvalósítandó dunamenti öntözőrendszer lehetővé teszi, hogy az eddiginél nagyobb területen természetesen zöldségfélét, nagykarácsonyban a tervek szerint kertészeti kombinátot létesítsenek. a gyümölcsstermesztést is fejlesztik. a dunaujvárosi vörös csillag termelőszövetkezetben jövőre 48 holdas új gyümölcsstelep fordul termőre.

a végrehajtó bizottságok tagjai sürgették a dunaujvárosi mék-raktár és a fedettpiac építésének meggyorsítását. /mti/

bb 68. konzervgyári vezetők tanácskozása

t tó/tr szb vg

1963. május 21.

Kedden az élelmezésügyi minisztériumban tanácskozást tartottak az ország konzervgyárainak vezetői a feldolgozás idény megkezdése előtt. Kovács László iparigazgató részletesen ismertette a gyárak feladatait, majd az üzemek vezetői számoltak be a műszaki felkészülésről, a nyers- és segédanyag-ellátásról. Legfontosabb feladatnak a termés gyors, veszteség nélküli, gazdaságos feldolgozását jelölték meg. /mti/

bb 69. horváth ede a wilhelm pieck gyár vezérigazgatója

vid tm szb ki

1963. május 21.

a győri wilhelm pieck vagon és gépgyár vezérigazgatói tisztségébe - amely lakatos albert nyugdíjba vonulásával üresedett meg - horváth edét, a győri szerszámgépgyár igazgatóját iktatták be.

a két gyár vezető állású dolgozóinak jelenlétében dr. horgos gyula kohó- és gépipari miniszter adta át a kinevezési okmányt. horváth ede megtartja igazgatói beosztását a győri szerszámgépgyárban is, úgy hogy a két gyár egy vezetés alá kerül, bár mindkettő megmarad önállóan. /mti/

16.44/n

-36-

18.10

bb 70. termelőszövetkezeti vezetők tanácskozása zalaegerszegen

vid ká/gk szb ká

1963. május 21.

az mszmp zala megyei bizottsága és a megyei tanács kedden tanácskozásra hívta össze a megye termelőszövetkezeteinek és termelőszövetkezeti csoportjainak elnökeit, valamint a pártszervezetek titkárait zalaegerszegen. a nagyüzemi gazdálkodás létrejötte óta első alkalommal találkoztak a falu gazdasági és politikai életének vezetői a megyeszékhelyen azzal a céllal, hogy megvitatásuk a mezőgazdaság múlt évi eredményeit és az ideai feladatokat. csokona sándornak, a megyei pártbizottság titkárnak megnyitása után török lajos, a megyei tanács vb-elnöke tartott beszámolót.

mint mondotta, az ideai év a kései kikelet ellenére jól indult. a termelőszövetkezeti tagság mindenütt nagy szorgalommal látott a tavaszi tennivalókhöz és ennek eredményeként csaknem egy hónappal előbb befejezték a tavaszi vetéseket, mint az elmúlt esztendőben. javulás tapasztalható a gazdálkodás más területein is, különösen az állattenyésztésben. a legfontosabb tennivalók közé sorolta a megyei tanács elnöke a szőlőszőlőtermesztés idejében történő betakarítását, elkészültek már a nyári munkaterv is. ezek szerint 55 kombájnnal több segíti az aratást ezen a nyáron, mint tavaly és a gabonatermés 70 százalékát már gépekkel takaríthatják be.

a tanácskozáson megjutalmazták azokat a termelőszövetkezeteket, amelyek az elmúlt évben a legjobb termelési eredményeket érték el. a megye legjobban gazdálkodó termelőszövetkezetének a zalaszentgróti új barázda tsz bizonyult, amely nagy összegű pénzjutalmat és elismerő oklevelet kapott. /mti/

bb 71. a bolgár kormányküldöttség látogatása az egyesült izzóban

kf/tné szb vg

1963. május 21.

a bolgár kormányküldöttség ivan mihajlovnak, a bolgár minisztertanács elnökhelyettesének vezetésével kedden délután meglátogatta az egyesült izzót.

a küldöttséget a gyár vezérigazgatója dienes béla üdvözölte, majd végig kalauzolta a fontosabb üzemrészeken. /mti/

17.00/n

-37-

18.15

[Handwritten signature]

bb 72. a kubai kormányküldöttség az iparterv-ben

k szf/hmé szb vg

1963. május 21.

kedden délután folytatta látogatásait a kubai kormányküldöttség gomez trueba, iparügyi miniszterhelyettessel az élen. ezután az iparterv-et kereste fel, amely vállalat jelenleg éppen kuba számára tervez üvegyárat, takács gyula igazgató és dr. szendrői jeno kossuth-díjas főmérnök, valamint az építésügyi minisztérium képviselői ismertették a legnagyobb magyar építészeti tervező vállalat szervezetét és munkáját. /mti/

--

bb 73. a „nagy idők nagy események,, bélyegsorozat újabb két értékét adja ki a posta

i kf/sze szb vg

1963. május 21.

a magyar posta egymásután adja ki szép, értékes bélyegeit. ezen a héten ismét két új bélyeg a „nagy idők nagy események,, sorozat újabb két értéke kerül forgalomba.

a korányi frigyos halála 50. évfordulójának emlékére készített, a nagy magyar orvosprofesszort ábrázoló 60 filléres bélyeg árusítását május 22-én, szerdán kezdik meg.

a május 23-án gyulán megrendezésre kerülő erkel diákünnep alkalmából ugyancsak 60 filléres bélyeget ad ki a posta. az emlékbélyegen erkel ferenc arcképe látható.

a két új bélyeg 1964. december 31-ig használható fel a postai küldemények bérmentesítésére. /mti/

--

bb 40. /a vásár keddi... 4. folyt./- szb

csehszlovák ipari delegáció tanulmányozta a vásárt

kedden csehszlovák ipari delegáció kereste fel a vásárt. a csehszlovák kohó- és gépipari, valamint nehézipari minisztérium vezető képviselőit és 14 nagyvállalat vezérigazgatóját dr. Lévardi terenc nehézipari miniszter kalauzolta a kiállítási csarnokokban.

/folyt.köv./

17.20/ szb

-38-

18.15 ✓

PK

bb40. /a vásár keddi... 5. folyt./- szb

a népművészeti és háziipari pavilon látóival

a vásáron a ruházati cikkek, butorok kiállításán kívül a népművészet és a háziipar pavilonja vonza legjobban a női látogatókat. ezen a kiállításon sok ötletet nyerhetnek a lakásdíszítéshez. láthatók itt modern vonalú kerámiák, népi szőttesek, himzések, az új lakások butorzatához illő szőnyegek. a fonott áruk közül sok látogató figyelmét kelti fel a bambuszág, amely már nem kuriózum, mert a Lajos forrási turistaházban már 18 szobát be is rendeztek ilyen butorokkal. a háziiparosok elkészítették a gyermekek kedvenc tv-játékának, a putrinka utcának figuráit is. az ötletes bábukat rövidesen sorozatban „gyártják,,

dr. pillis pálné, a hiszöv elnöke a kedden megtartott sajtótájékoztatón elmondotta, hogy nemcsak a hazai látogatók, hanem a külföldiek tetszését is megnyerték készítményeik. az újvonalú horgolt raffia táskák vásárlása iránt angol kereskedők érdeklődtek, japánból pedig most kapták az első megrendelést, gobelin himzésekre. egy angol és egy olasz üzletember bejelentette, hogy hajlandó elvállalni a magyar fafaragások külföldi képviselőjét. délamerikaiak a kerámia biszu tárgyakból kértek kollekciót. tárgyaltak az egyik jólismert párizsi áruház, az hotel de ville képviselőivel is, az áruházban ugyanis meg akarják kezdeni különféle magyar népművészeti és háziipari cikkek árusítását.

kereskedelmi tárgyalások, üzletkötések

a műjéggpálya csarnokában a külföldiek klubjában élénk a kereskedelmi élet. a legújabb a technolimpex jugoszláv cégekkel kötött megállapodást. a magyar vállalat a csepeli szerszámgépgyár, a fémáru és szerszámgépgyár, valamint a budapesti és az esztergomi szerszámgépgyárak készítményeiből 750 000 dollár értékben adott el különböző típusú gépeket. nagy részüket még ez évben átadják a jugoszláv megrendelőknek. a transelektro csaknem 200 elektromotort adott el nyugatnémet cégeknek a dinamó gyár gyártmányaitól. az egyik holland áruházi konzern ugyancsak a transelektrotól több ezer különböző háztartási kisgépet vásárolt.

/folyt.köv./

17.35 rj

18.15 ✓

- 39 -

PK

bb 75. elutazott a vietnami kormányküldöttség vezetője
t sb/gk szb vg 1963. május 21.

a ferihegyi repülőtérrel kedden délután elutazott bienh, a vietnami posta- és távközlési hivatal elnöke, a vietnami kormányküldöttség vezetője. a magyar kormány nevében horn dezső közlekedés- és postaügyi miniszterhelyettes bucsuzott el a vietnami vendégtől. a repülőtéren megjelent a külügyminisztérium, a közlekedés- és postaügyi minisztérium, valamint a vietnami nagykövetség több képviselője. /mti/

--

bb 62. a román küldöttség látogatása a csepeli szerszámgépgyárban
t sl/sze-lm vg 1963. május 21.

a hazánkban tartózkodó román kormányküldöttség, élén actarian virgil kőbő- és gépipari miniszterhelyetttel, a delegáció vezetőjével kedden délután meglátogatta a csepeli szerszámgépgyárat. a vendégek garai vilmosnak, a csepel vas- és fémművek gazdasági igazgatójának és morvai lajosnak, a szerszámgépgyár igazgatójának társaságában megtekintették a műhelyeket, megszemléltek a furó- és marógépek, célgépsorok gyártását. /mti/

--

bb 63. kitüntetés
tné-lm sr 1963. május 21.

a népköztársaság elnöki tanácsa fedor jánosnak, a kossuth könyvkiadó főszerkesztőjének, a munkásmozgalomban szerzett érdemei és a politikai könyvkiadás terén végzett kimagasló munkája elismerésül 60. születésnapja alkalmából a munka érdemrend kitüntetését adományozta. a kitüntetést dobi istván, az elnöki tanács elnöke nyújtotta át. jelen volt a kitüntetés átadásánál kiss károly az elnöki tanács titkára, berei andor a kossuth könyvkiadó igazgatója és ballo istván az mszmp központi bizottságának helyettes osztályvezetője. /mti/

--

18.26/n

-40-

1840

PKK

bb 77. termelészövetkezeti asszonyok tanácskozása pest megyében
t áe/gk szb ká 1963. május 21.

a nőtanács meghívására kedden több mint 200 asszony és Leány gyűlt össze pest megye termelészövetkezeteiből a megyei tanács dísztermében, hogy tanácskozzanak az időszerű munkákról, a mezőgazdaság női dolgozóinak helyzetéről, a termelő munkában betöltött szerepéről. a tanácskozáson résztvett és felszólalt szakali józsef, az mszmp megyei bizottságának titkára is.

pest megyében a termelészövetkezeti tagok több mint fele nő és így a mezőgazdasági teendők nagy hányadát vállalják magukra. a megyei tanács mezőgazdasági osztályának vezetője, prezenszky gábor - a vitavezető előadó - elismerését fejezte ki az asszonyok, lányok kitűnő munkájáért: jórészt nekik köszönhető, hogy a megkésített tavasz ellenére idejében földbe került a tavaszi növények magja, a földek java része ápoltt, gondozott, s hogy sikeresen oldották meg a nagy tavaszi feladatot, több mint ötezer hold szőlő, gyümölcs telepítését. a vitából kitűnt, hogy számos szövetkezetben az asszonyok haladnak a több és jobb termésért, az új módszerekért folytatott küzdelem élén. több mint ezer nődolgozó végezte el az ezüstkalászos tanfolyamokat és igen sokan készülnek a szakmunkásképzés megszerzésére. /mti/

--

bb 76. békegyűlés pécssett
vid fm/tné szb fm 1963. május 21.

a hazafias népfront pécsi városi bizottsága a tit, az írószövetség pécsi csoportja, a képzőművészek szövetségének pécsi-bányai csoportja és a pécsi nemzeti színház kedden délután békegyűlést rendezett az ismeretterjesztő társulat bartók béla klubjában. körösi lajos, a pécsi városi tanács vb. elnöke mondott megnyitót majd kassinszky györgyné főiskolai tanár, az országos béketanács tagja méltatta a májusi leszerelési hónap jelentőségét. /mti/

--

bb 78. hazautazott a varsói pártbizottság küldöttsége
gk szb sr 1963. május 21.

a varsói pártmunkások csoportja, amely stefan harasimowskinak, a lengyel egyesült munkáspárt varsói bizottsága titkárának vezetésével néhány napot hazánkban töltött, kedden visszautazott lengyelországba. a vendégeket a ferihegyi repülőtéren kiss dezső, az mszmp központi bizottságának tagja, és csikesz józsefné, a budapesti pártbizottság titkára bucsuztatták. jelen volt henryk grochulski, a lengyel népköztársaság budapesti nagykövete. /mti/

--

18.37/n

-41-

19.30

PKK

bb 75. elutazott a vietnami kormányküldöttség vezetője
t sb/gk szb vg 1963. május 21.

a ferihegyi repülőtérrel kedden délután elutazott bienh, a vietnami posta- és távközlési hivatal elnöke, a vietnami kormányküldöttség vezetője. a magyar kormány nevében horn dezső közlekedés- és postaügyi miniszterhelyettes bucsuzott el a vietnami vendégtől. a repülőtéren megjelent a külügyminisztérium, a közlekedés- és postaügyi minisztérium, valamint a vietnami nagykövetség több képviselője. /mti/

bb 62. a román küldöttség látogatása a csepeli szerszámgépgyárban
t sl/sze-lm vg 1963. május 21.

a hazánkban tartózkodó román kormányküldöttség, élén actarian virgil kőbő- és gépipari miniszterhelyettesével, a delegáció vezetőjével kedden délután meglátogatta a csepeli szerszámgépgyárat. a vendégek garai vilmosnak, a csepel vas- és fémművek gazdasági igazgatójának és morvai lajosnak, a szerszámgépgyár igazgatójának társaságában megtekintették a műhelyeket, megsejmelélték a furó- és marógépek, célgépsorok gyártását. /mti/

bb 63. kitüntetés
tné-lm sr

1963. május 21.

a népköztársaság elnöki tanácsa fedor jánosnak, a kossuth könyvkiadó főszerkesztőjének, a munkásmozgalomban szerzett érdemei és a politikai könyvkiadás terén végzett kimagasló munkája elismeréséül 60. születésnapja alkalmából a munka érdemrend kitüntetését adományozta. a kitüntetés dobó istván, az elnöki tanács elnöke nyújtotta át. jelen volt a kitüntetés átadásánál kiss károly az elnöki tanács titkára, berei andor a kossuth könyvkiadó igazgatója és ballo istván az mszmp központi bizottságának helyettes osztályvezetője. /mti/

18.26/n

-40-

bb 77. termelészövetkezeti asszonyok tanácskozása pest megyében
t áe/gk szb ká 1963. május 21.

a nőtanács meghívására kedden több mint 200 asszony és Leány gyűlt össze pest megye termelészövetkezeteiből a megyei tanács dísztermében, hogy tanácskozzanak az időszerű munkákról, a mezőgazdaság női dolgozóinak helyzetéről, a termelő munkában betöltött szerepéről. a tanácskozáson résztvett és felszólalt szakali józsef, az mszmp megyei bizottságának titkára is.

pest megyében a termelészövetkezeti tagok több mint fele nő és így a mezőgazdasági teendők nagy hányadát vállalják magukra. a megyei tanács mezőgazdasági osztályának vezetője, prezenszky gabor - a vitavezető előadó - elismerését fejezte ki az asszonyok, lányok kitűnő munkájáért: jórészt nekik köszönhető, hogy a megkésített tavasz ellenére idejében földbe került a tavaszi növények magja, a földek java része ápolt, gondozott, s hogy sikeresen oldották meg a nagy tavaszi feladatot, több mint ötezer hold szőlő, gyümölcs telepítését. a vitából kitűnt, hogy számos szövetkezetben az asszonyok haladnak a több és jobb termésért, az új módszerekért folytatott küzdelem élén. több mint ezer nődolgozó végezte el az ezüstkalászos tanfolyamokat és igen sokan készülnek a szakmunkásképzés megszerzésére. /mti/

bb 76. békegyűlés pécsen

vid fm/tné szb fm

1963. május 21.

a hazafias népfront pécsi városi bizottsága a tit, az írószövetség pécsi csoportja, a képzőművészek szövetségének pécsi-bányai csoportja és a pécsi nemzeti színház kedden délután békegyűlést rendezett az ismeretterjesztő társulat bartók béla klubjában. körösi lajos, a pécsi városi tanács vb. elnöke mondott megnyitót majd kassinszky györgyné főiskolai tanár, az országos béketanács tagja méltatta a májusi leszerelési hónap jelentőségét. /mti/

bb 78. hazautazott a varsói pártbizottság küldöttsége

gk szb sr

1963. május 21.

a varsói pártmunkások csoportja, amely stefan harasimowskinak, a lengyel egyesült munkáspárt varsói bizottsága titkárának vezetésével néhány napot hazánkban töltött, kedden visszautazott lengyelországba. a vendégeket a ferihegyi repülőtéren kiss dezső, az mszmp központi bizottságának tagja, és csikesz józsefné, a budapesti pártbizottság titkárai bucsuztatták. jelen volt henryk grochulski, a lengyel népköztársaság budapesti nagykövete. /mti/

18.37/n

-41-

19.30

bb 74. barlangkutatók megjutalmazása

3 bc/gk-lm ha

1963. május 21.

a budapesti rendőrfőkapitányságon kedden kis ünnepségen, a főkapitány nevében megjutalmazták a barlangkutatók népes táborának vezetőjét, dr. dénes györgyöt és tizenöt lelkes fiatal - köztük diákokat, ifjúmunkásokat, - azért a segítségért, amelyet a barlangokban eltévedt, bajbajutott kirándulóknak nyújtottak, s amellyel több alkalommal életet mentettek meg./mti/

--

bb 83. fogadás a belga követségen

t sl/gk-lm vg

1963. május 21.

j.j.l. pierre vanheerswynghels, a belga királyság budapesti rendkívüli követe és meghatalmazott minisztere a budapesti nemzetközi vásár alkalmából kedden este fogadást adott. a fogadáson résztvett szarka károly külügyminiszter-helyettes, bíró józsef külkereskedelmi miniszter-helyettes. ott volt a magyar társadalmi és gazdasági élet több ismert személyisége. megjelent a budapesten akkreditált diplomáciai képviselők számos tagja, ott voltak a nemzetközi vásáron résztvevő belga kiállító cégek megbízottjai./mti/

--

19.07/n

-42-

19.00

PK

bb 79. a norvég király választávirata dobi istvánhoz

gk-lm sr

1963. május 21.

5. olav norvég király táviratban mondott köszönetet dobi istvánnak, az elnöki tanács elnökének norvégia nemzeti ünnepe alkalmából kifejezett jókívánságaiért./mti/

--

bb 80. péter jános részvétávirata az ensz főtitkárához és az eak külügyminiszteréhez

gk-lm sr

1963. május 21.

omar lutfinak, az ensz főtitkárhelyettesének elhunytá alkalmából péter jános külügyminiszter táviratban fejezte ki részvétét u thantnak, az ensz főtitkárának és mahmud favzinak, az egyesült arab köztársaság külügyminiszterének./mti/

--

bb 81. országos pedagógiai ujtási ankét debrecenben - az ország első kiváló pedagógus ujtója: a 75 éves tar imre

vid fm/tné-lm fm

1963. május 21.

a pedagógusok szakszervezete és a művelődésügyi minisztérium rendezésében kedden debrecenben megkezdődött a második országos pedagógiai ujtási ankét. az ország különböző vidékeiről érkezett több mint 150 résztvevő tanácskozik a pedagógus ujtó mozgalom helyzetéről és feladatairól.

szalóki lambert, a pedagógusok szakszervezetének titkára nyitotta meg a tanácskozást, majd dr. nagy sándor, a művelődésügyi minisztérium pénzügyi főosztályának vezetője beszámolt a pedagógus ujtó mozgalom helyzetéről. elmondotta, hogy az oktatás területén évenként átlagosan 40-50 ujtást, javaslatot fogadnak el. pedagógiai szemléltető eszközeink nemzetközi viszonylatban is sikert arattak, legutóbb például a moszkvai tanszeripari kiállításon. hangoztatta, hogy a politechnikai oktatás fejlődésében mind nagyobb szerepe van a pedagógus ujtásoknak, az új szemléltető taneszközöknek. a gyakorlati foglalkozást nyújtó általános iskolák száma a jelenlegi 2316-ról a szeptemberben kezdődő új tanévben előreláthatólag 2516-ra emelkedik. ezáltal a politechnikai oktatásban az eddiginél mintegy 40 000-rel több tanuló részesül, számuk megközelíti majd a félmilliót. külön kiemelte a debreceni pedagógus ujtók munkáját, amely országos viszonylatban élenjáró.

/folyt.köv./

19.00/lm

- 43 -

19.00

PK

bb 81. /országos pedagógiai...1.folyt./-Lm

a tanácskozáson ünnepélyesen átadták az ország első kiváló pedagógus ujitójának, a 75 éves tar imre nyugalmazott debreceni tanítónak a munkásságának elismeréséről szóló okmányt. tar imre egész életét az alsótagozatos oktatási eszközök megjavításának, ujitásának szentelte. az utóbbi években a debreceni városi tanács művelődésügyi osztálya több mint husz javaslatát fogadta el. ezek közül két ujitását országos viszonylatban is alkalmazták. tar imre az országos találmányi hivatal által is elismert első kiváló pedagógus ujitó hazánkban.

az ankéton buti ernő, a művelődésügyi minisztérium főelőadója „az új tanterv és a korszerű szemléltetés,„ címmel tartott előadást. ugyancsak kedden nyitották meg azt a kiállítást, amely az ország különböző vidékeiről érkezett mintegy 1.500 szemléltető eszközt, ujitást mutat be.

a második országos pedagógiai ujitási ankét szerdán fejeződik be./mti/

..-

bb 82. kádár jános fogadta a prágai városi pártbizottság küldöttségét - a küldöttség elutazott hazánkból

k -Lm sr

1963. május 21.

kádár jános, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára kedden fogadta csehszlovákia kommunista pártja prágai városi pártbizottságának küldöttségét, amely antonin krcek, a cskp központi bizottsága titkársága tagjának, a prágai pártbizottság első titkárának vezetésével többnapos látogatást tett hazánkban. a szívélyes légkörben lezajlott beszélgetésnél jelen volt gáspár sándor, az mszmp politikai bizottságának tagja, a budapesti pártbizottság első titkára.

x x x

embargo május 21-én, 24 óráig!

a küldöttség kedden éjjel elutazott magyarországról. a vendégeket a keleti pályaudvaron gáspár sándor, az mszmp politikai bizottságának tagja, a budapesti pártbizottság első titkára, valamint a budapesti pártbizottság vezető munkatársai bucsúztatták. jelen volt frantisek písek, a csehszlovák szocialista köztársaság nagykövete és a követség több diplomáciai beosztottja./mti/

..-

19. 19./n

-44-

19. 05 ✓

PKP

bb 84. megjelent a magyar tudomány legújabb száma

1 ms/gg-Lm ha

1963. május 21.

a magyar tudományos akadémia értesítője, a magyar tudomány legújabb számában köpeczi béla, a kiadói főigazgató-ság vezetője a modern filológia feladatait foglalja össze a 8. pártkongresszus tükrében. szalay sándor akadémiai levelező tag a tudományos és felsőoktatási tanács 1961 évi nagyjelentőségű országos kutatási adatfelvételének tanulságait ismerteti. szentágothai jános levelező tag kibernetikai szemlélet a biológia és orvosi tudományokban címmel egy új kutatási irány jelentőségét világítja meg. dégen imre, az országos vizügyi főigazgató-ság vezetője a magyar vizgazdálkodási tudományos kutatás múltját és jelentőségét ismerteti. müller sándor levelező tag a nemrég elhunyt topcsijev akadémikusnak, akadémánk tiszteleti tagjának tudományos munkásságát méltatja. a szemle-rovat több jelentős kongresszus munkáját ismerteti. az idei kossuth díjasok, az új doktorok és kandidátusok névsorán kívül hír-rovat és könyvszemle egészíti ki a számot./mti/

..-

bb 85. a szovjet kormányküldöttség keddi látogatása.

t tz/tr-Lm vg

1963. május 21.

kedden kora délután k.n. rudnyev miniszterelnök helyettes, a szovjet kormánydelegáció vezetője és g.a. gyenyiszov, a szovjetunió budapesti nagykövete, a delegáció tagja, a magyar tudományos akadémián tett látogatást. társaságukban volt györgy gyula kohó- és gépipari miniszterhelyettes is. a vendégeket dr. rusznyák istván, az akadémia elnöke, erdei ferenc főtitkár és szabó imre főtitkárhelyettes fogadta. a szovjet vendégek baráti légkörben több mint egy óras megbeszélést folytattak magyar vendéglátóikkal.

innen a korányi sándor utcába, a minőségi cipőgyárba látogattak el, ahol nagy józsefné könnyűipari miniszter is csatlakozott hozzájuk. a gyárban a vendégeket barabás bálint igazgató fogadta és kalauzolta végig az üzemen.

keddi üzemplátogatásuk utolsó állomása a vörös október férfiruhagyár volt. czett józsef igazgató és a gyár többi vezetője bemutatta a vendégeknek, hogyan alakulnak át a végben érkezett szövetek jól-szabott, divatos férfiruhákká.

a szovjet delegáció többi tagja kedden délután a távközlési kutató intézetet kereste fel. a vendégeket ács ernő kétszeres kossuth-díjas igazgató fogadta és tájékoztatta az intézet kutatásairól és a laboratóriumokban folyó munkáról./mti/

..-

19. 34/n

-45-

19. 05 ✓

PKP

bb.40./ a vásár keddi eseményei. 6. folyt./lm

a legnagyobb japán műszálgyártó cég a vásáron

kedden a sajtó képviselőinek bemutatta készítményeit a vásáron részvevő hat japán cég egyike, a toyo rayon részvénytársaság. a cég képviselője, t. hashimoto elmondotta, részvénytársaságuk a japán műszálgyártók közül a legnagyobb. azért jöttek el a budapesti nemzetközi vásárra, hogy a magyar vállalatokkal felvegyék a kapcsolatot. szeretnék a kiállításon látható sok szép textilra különböző alapanyagát magyarországra is szállítani. eddigi kereskedelmi tárgyalásaik alapján remélik, hogy budapesten jó üzleteket köthetnek.

nyugatnémet üzletemberek a budapesti nemzetközi vásárról

a vásár alkalmával budapestben tartózkodik a rheinische stahlwerk nyugatnémet konzern 14 tagu delegációja: üzletemberek, gyárigazgatók, mérnökök. a küldöttség tagjai kedden találkoztak a magyar sajtó képviselőivel a gundel étteremben. aladár bogay, a konzern egyik küldötte rövid tájékoztatójában elmondotta, hogy a rheinische stahlwerke konzernnek 34 üzeme van, sokféle gépipari terméket gyárt, hidakat, hajókat, vasuti kocsikat, darukat, szerszámgepeket, bányászati berendezéseket, kohászati berendezéseket, stb.

az üzletemberek és a szakértők a beszélgetés során elmondották: a rheinische stahlwerke 1958 óta tart fenn üzleti kapcsolatokat magyar vállalatokkal. az elmúlt években például 30 000 bányatámot szállított, ugyanakkor a konzern is vásárolt a magyar ipartól különböző termékeket, például a csepeli gyártól kovácsoltvasat vásárolt, más üzemektől szerszámgepeket. itt-tartózkodásukat felhasználják további üzleti megbeszélésekre.

- a budapesti nemzetközi vásár jelentőségét - mondták a nyugatnémet szakemberek - nemcsak abban látjuk, hogy ilyen tárgyalásokra nyújt lehetőséget, hanem abban is, hogy a baráti összejöveteleken a magyar és a nyugatnémet szakemberek kicserélik tapasztalataikat az egymástól vásárolt termékekről. a nyugati és a szocialista országok szakemberei itt igen kellemes környezetben és légkörben tárgyalhatnak, megismerhetik egymást. mi magunk is több szocialista ország kereskedelmi képviselőivel, műszaki szakembereivel tárgyaltunk.

- megtekintettük a vásárt. az a véleményünk, hogy kitűnően rendezték meg és a magyar ipar izléseesen kialakított pavilonokban tárja a közönség elé termékeit, amelyekről a legjobb véleménnyel vagyunk. bennünket a többi között a magyar bányagépipar kiállítása is érdekelt. a már korábban nyugat-németországba került magyar bányagépekről megállapíthattuk, hogy jól konstruáltak. ez a kiállítás véleményünket csak megerősíti./mti/

bb 86. időjárásjelentés

gg szb

1963. május 21.

a meteorológiai intézet jelenté május 21-én, kedden 19 órakor:

hüvös idő

várható időjárás szerda estig: felhős, hüvös idő, többfelé kisebb esővel. mérsékelt, a dunántúlon kissé élénkebb, változó irányú szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán: 15-19 fok között. /mti/

--

bb 87. az operaház igazgatósága közli

gg-lm la

1963. május 21.

hogy május 22-én, szerdán richard wagner 150. születésnapján a bérletszünetben meghirdetett nürnbergi mesterdalnokok helyett losonczy györgy megbetegedése miatt a trisztán és izolda kerül színre, ugyancsak este 6 órai kezdettel. a megváltott jegyek érvényesek./mti/

--

bb 88. fogadás a bolgár nagykövetségen

t kf/gg-lm la

1963. május 21.

jancso georgiev a bolgár népköztársaság magyarországi nagykövete kedden este fogadást adott a budapesti nemzetközi vásár alkalmából hazánkban tartózkodó bolgár kormányküldöttség tiszteletére. a fogadáson megjelent fehér lajos a minisztertanács elnökhelyettese, az mszp politikai bizottságának tagja, a magyar társadalmi és gazdasági élet több ismert személyisége, valamint a budapestben akkreditált diplomáciai képviselők több vezetője és tagja.

a fogadás szívélyes baráti légkörben zajlott le./mti/

--

bb 89. ünnepi előadás az építők munkásklubjában

t hi/gg-lm la

1963. május 21.

kedden este nagy sikerrel tartották meg az építők várna utcai munkásklubjában az egressy klub zenés irodalmi körműsorának 1 500. ünnepi előadását./mti/

--

bb 90. peggy stuart hangversenye a magyar sajtó házában

t ms/gg-lm la

1963. május 21.

peggy stuart, a hazánkban tartózkodó amerikai zeneszerző és zongoraművész kedden hangversenyt adott a magyar sajtó házában. a nagyszerű hangversenyen közreműködött gál györgy sándor, gyulai gál jános, szirmai mária és turán lászló./mti/

--

a szerkesztőségek figyelmébe!

-lm la

1963. május 21.

a bb 61. sz. hír /kitüntették és megjutalmazták az árvízvédelmi munkálatokban áldozatosan helytállt szovjet katonákat/ negyedik sorától a szöveg helyesen:

...az okleveleket és ajándékokat kedden délután borbándi jános vezérőrnagy, a magyar néphadsereg politikai főcsoportfőnöke, honvédelmi miniszterhelyettes és bokor Mihály árvízvédelmi és folyamszabályozási osztályvezető adta át...
/mti/

--

20.24/n

-48-

PKK

bb 91. embargo a konferencia megnyitásáról szóló hír közléséig!

dobi istván üdvözlő távirata az afrikai államok államfőinek konferenciájához

gk szb sr

1963. május 21.

dobi istván, az elnöki tanács elnöke táviratban üdvözölte az afrikai államok államfőinek addis-ababai konferenciáját.
/mti/

--

20.55/n

-49-

PKK

bb 92. fogadás a vásár csehszlovák pavilonjában

t sz-hbj-gg lm la

1963. május 21.

Kedden este a budapesti nemzetközi vásár csehszlovák pavilonjában fogadást rendeztek. a vendégeket frantisek hata, a csehszlovák szocialista köztársaság budapesti nagykövetségének kereskedelmi tanácsosa és alfred lenard, a pavilon igazgatója üdvözölte. a baráti légkörben lezajlott fogadáson megjelent nagy józsefné könnyüipari miniszter, erdélyi károly külügyminiszterhelyettes, mulató jános külkereskedelmi miniszterhelyettes, kallós ödön, a magyar kereskedelmi kamara elnöke, naményi géza, a minisztertanács tájékoztatási hivatalának vezetője és dr. vitéz andrás vásárigazgató. ott volt frantisek pisek, a csehszlovák szocialista köztársaság magyarországi nagykövete, továbbá a diplomáciai képviselők több vezetője és tagja. részt vettek a fogadáson a külföldi kiállítók képviselői is.

divatbemutató a külföldiek klubjában

a vásár keddi dus programu esemenysorozata divatbemutatóval zárult. a műjégpálya csarnokában levő külföldiek klubjában a modex külkereskedelmi vállalat rendezett divatbemutatót. a ruhaipari tervező vállalatnak azt a kollekcióját vonultatták fel, amely rövidesen angliába kerül, ahol a manchesteri érdeklődők tekinthetik meg./mti/

- v é g e -

21.45/n

-50-

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Fiume uca 6-7. Telefon: 150-400, 260-500
A szerkesztést és kiadást a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1963. május 22.

bb 1. hatszáz budapesti üzemben működik vöröskeresztes alapszervezet

i hi/gk szb ha

1963. május 22.

az egészségügyi szakszolgálatnak a különféle foglalkozási ártalmak elleni hatásos védekezésben sokoldalú segítséget adnak a vöröskereszt üzemi szervezetei.

a legutóbbi adatgyűjtés szerint budapesten mintegy 600 üzemben működik vöröskeresztes alapszervezet, s körülbelül ugyanennyi munkahelyen kell még létrehozni ezeket a csoportokat. ez különösen a kislétszámú üzemekben és ktsz-ekben fontos, amelyekre az üzemorvosi hálózat még nem terjedt ki. a hatásosabb egészségügyi felvilágosítás érdekében a vöröskereszt ebben az évben ötven új alapszervezetet hoz létre, 200 munkahelyen pedig egészségügyi felelőst állít be. munkájuk elősegítésére orvosokból, nővérekből, vöröskeresztes aktivistákból patronáló brigádokat szerveznek, amelyek a helyszínen tanáccsal, tapasztalatátadással segítenek.

az üzemi vöröskeresztes munka az egészségügyi állomások hálózatának kiépítésével válik majd folyamatossá. ezeknek tagjai az elsősegélynyújtáson kívül az üzemrész dolgozóinak egészségügyi és szociális problémáival is foglalkoznak. az egészségügyi állomásokat fokozatosan építik ki: kezdetben két-három aktivista foglalkozik majd az adott üzemben a tisztaság, a rend, az egészségügyi felvilágosítás problémáival. e brigádok, amelyeket vöröskeresztes örsöknek neveznének, később öttagu egészségügyi állomássá alakulnak.

a szocialista címért küzdő munkabrigádok vállalásait az üzemi vöröskereszt-szervezetek egészségügyi és családvédelmi feladatokkal teszik tartalmasabbá. a 6. kerület három üzemében például vöröskeresztes aktivistákból álló brigádok versenyeznek a szocialista címért. /mti/

-1-